

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra geografie

Bakalářská práce

Koncepce atlasu rozvoje mikroregionu Třeboňsko

Vypracoval: Tomáš Houdek
Vedoucí práce: Mgr. Martin Blažek

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů uvedených v seznamu citované literatury.

Zároveň prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě ve veřejně přístupné části databáze STAG, provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 14. 4. 2016

.....

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu předkládané bakalářské práce Mgr. Martinu Blažkovi za odborné rady, připomínky, propůjčení literatury a ochotu, kterou projevil v průběhu mé práce. Dále bych chtěl poděkovat řediteli Místní akční skupiny Třeboňsko panu Bc. Tomáši Novákovi za věnovaný čas a poskytnutí mnoha užitečných informací.

CITAČNÍ VZOR

HOUDEK, T. (2016): Koncepce atlasu rozvoje mikroregionu Třeboňsko. Bakalářská práce. Katedra geografie JU, České Budějovice, 63 s.

ANOTACE

Bakalářská práce je zaměřena na navrhování atlasu rozvoje mikroregionu Třeboňsko. Práce obsahuje koncepci a strukturu atlasu, jež byla vytvořena ve spolupráci s rozvojovými organizacemi působícími v regionu. Podstatnou část práce zaujímá fyzickogeografická a socioekonomická analýza řešeného území, která slouží k identifikaci regionální problematiky. Atlas prezentuje silné i slabé stránky mikroregionu a bude sloužit jako podklad pro budoucí rozvoj. Současně je v práci zpracována metodika atlasové tvorby a rozbor datové základny. V závěru práce jsou uvedeny i ukázkové listy, které jsou součástí navrhovaného atlasu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Rozvoj, atlas, mikroregion, Třeboňsko, geografická charakteristika, koncepce, mapový list

ANNOTATION

The bachelor thesis is focused on designing the atlas of development of the micro-region Třeboňsko. Content of the concept and structure of the atlas was created in collaboration with development organizations active in the region. A physical geographic and socio-economic analysis of the area, which is used to identify regional problems, takes substantial part of this work. Atlas presents the strengths and weaknesses of the micro-region and will serve as a basis for future development. Simultaneously there is a methodology of atlas creation and analysis of the data base. Final work contains exemplary lists, which are the part of atlas proposal.

KEY WORDS

Development, Atlas, micro-region, Třeboňsko, geographical characteristics, concept, map sheet

Obsah

Úvod a cíle práce	8
Rozbor datové základny	11
Regionální literatura	11
Odborně tematická literatura	12
Internetové a ostatní zdroje	13
Metodika atlasové tvorby	14
Zásady tvorby tematických map	14
Kompozice tematický map	16
Kartografické metody	17
Geografické informační systémy	18
Charakteristika území.....	20
Základní informace	20
Fyzickogeografická charakteristika.....	20
Geologie a geomorfologie	20
Klima a ovzduší	21
Hydrologie	22
Pedologie	23
Biota	24
Ochrana životního prostředí.....	24
Socioekonomická charakteristika.....	25
Sídelní historie	25
Obyvatelstvo.....	26
Hospodářství a ekonomika	28
Doprava	29
Vybavenost obcí a služby.....	31
Cestovní ruch.....	33
SWOT analýza.....	35
Data získatelná pro vybrané území.....	37
Geologické prostředí	37
Georeliéf.....	37

Půdy.....	37
Klima.....	38
Vodstvo.....	38
Socioekonomická část	38
Koncepce atlasu.....	40
Vlastní formát zpracování	40
Návrh koncepce.....	42
Úvod a seznámení s regionem	42
Životní prostředí	43
Lidské zdroje.....	45
Hospodářství a doprava.....	47
Služby a technická infrastruktura	49
Kultura a cestovní ruch.....	50
Závěr.....	52
Zdroje informací.....	53
Seznam odborné literatury.....	53
Seznam regionální literatury	53
Seznam internetových zdrojů.....	54
Seznam příloh.....	56

Úvod a cíle práce

Bakalářská práce nesoucí název Koncepce atlasu rozvoje mikroregionu Třeboňsko, se zabývá tvorbou konceptu atlasu rozvoje pro dané území. Region jsem si vybral proto, abych se důkladně seznámil s charakteristikou místa svého bydliště, vymezil a porozuměl jeho problematice a následně zpracoval koncept atlasu, jako nástroj územního rozvoje.

V úvodu bych se zmínil o tom, že se o mikroregion ve smyslu svazku obcí podle zákona č. 128/2000 Sb. jedná jen z části. Území Místní akční skupiny Třeboňsko se v současné době skládá z pěti svazků obcí (Svazek obcí regionu Třeboňsko, Dobrovolný svazek obcí Veselsko, Mikroregion Řečicko, Dobrovolný svazek obcí Vitorazsko, Dobrovolný svazek obcí mikroregionu Jindřichohradecko – západ), které se v různé míře překrývají. Zpracované území Svazku obcí regionu Třeboňsko je upraveno dle vymezení Místní akční skupiny Třeboňsko. V zásadě se jedná o všechny členy svazku, vyjma obcí Halámky a Rapšach. Tyto obce náleží právě do dvou svazků obcí, tj. Třeboňsko a Vitorazsko, a z územního hlediska je praktičtější zahrnovat je právě do Svazku obcí Vitorazska.

Z důvodu nezadržitelného rozvoje, především v socioekonomické sféře, bych upozornil zvláště na aktuálnost dat. Většina práce byla zpracována převážně v druhé polovině roku 2015, tudíž se data nejčastěji vztahují k 30. 6. 2014.

Atlasy zpracovávající území menšího rozsahu, nejsou bohužel v České republice příliš zastoupeny. Vznikají v omezeném množství, s velmi jednotvárným obsahem, většinou s důrazem na turistický ruch za účelem přilákání turistů. Atlasových děl, přibližující problémy a výhody nejbližšího okolí samotným občanům, zájmovým a neziskovým skupinám a samosprávám, vzniká velmi málo, a tak je jejich povědomí a možnosti podílet se na rozvoji svého regionu omezené. V reakci na tento vývoj by má koncepce atlasu neměla být jen obecným přehledem geografických dat, ale měla by sloužit především jako zdroj informací pro místní zájmové skupiny a samosprávy pro potřeby budoucího rozvoje. Atlas bude využitelný i pro obohacení studia, v rámci poznání vlastního regionu jako konkrétního celku České republiky.

Přínos těchto děl je v dnešní době oceňován již na krajské úrovni, přičemž se objevuje snaha podobná díla nadále vytvářet. Do jaké míry obsah těchto publikací osloví samotnou veřejnost, záleží bezpochyby na samotném zpracování.

Z tohoto důvodu je při tvorbě atlasu kladen důraz na srozumitelnost atlasu a vyzdvižení specifické problematiky regionu. Tvorbu koncepce atlasu jsem si zvolil i z toho důvodu, že jsem

přesvědčen o tom, že mapy jsou nejen hodnotným přispěním do vývoje geografie, ale i hodnotným uměleckým dílem.

Díky dominantnímu postavení mnou zvoleného mikroregionu, věřím, že práce osloví mnoho zájemců, najde své příznivce a přispěje k lepšímu rozvoji Třeboňska.

Hlavním cílem práce je návrh koncepce atlasu rozvoje mikroregionu Třeboňsko, včetně vypracování několika ukázkových listů regionálního charakteru. Témata by měla být zpracována systematicky a s takovým obsahem, který bude využitelný při rozvoji specifické problematiky na Třeboňsku.

Vše bude založeno nejen na základě poznatků zjištěných z regionálních a odborných zdrojů o vybraném území, ale i na interakci s místními zájmovými skupinami, případně samosprávami. Atlas by měl ve své konečné podobě přesně odrážet charakter a definovat rozvojové možnosti regionu. Za cíl si klade představit tento mikroregion zejména prostřednictvím jeho silných stránek, kterými disponuje, ale i stránek slabých, které rozvoj omezují. Jeho úkolem by mělo být vyzdvihnutí příležitostí, kterými mikroregion disponuje, a které mají dostatečný potenciál k rozvoji, a jednak poukázání na hrozby, které představují značné riziko do budoucna.

Pro vytvoření takového přehledu, tzv. SWOT analýzy, je potřeba mít dostatečný přehled o sledovaném území, ke kterému dojdeme pomocí jednoho z dílčích cílů, a to komplexní geografické analýzy území mikroregionu. Jedná se o analyzování fyzicko-geografických faktorů, jako je například geologie, vodstvo a půda, a rozbor socioekonomické stránky sledovaného prostředí, tedy obyvatelstva, dopravy, hospodářství nebo pro Třeboňsko charakteristického cestovního ruchu.

Jak již bylo řečeno výše, tak při zpracování analytických dat nelze využít data z ORP Třeboň a Svazku obcí regionu Třeboňsko v plném rozsahu díky tomu, že vybrané území je specificky definováno. Ve většině případů budeme muset přistoupit k výpočtům a zpracování dat za jednotlivé obce z více nadřazených administrativních celků.

Po zpracování geografické charakteristiky regionu jsem přistoupil k vypracování prvního návrhu koncepce, jež se opíral hlavně o poznatky z geografické charakteristiky a zpracovaných analytických dat. Tuto vytvořenou koncepci jsem konfrontoval s místními samosprávami a zájmovými skupinami, v tomto případě zejména s Místní akční skupinou Třeboňsko a Městským úřadem Třeboň. Na základě jejich připomínek jsem původní návrh upravil do finální podoby, tak aby odpovídal požadavkům pro využitelný rozvoj.

Součástí koncepce atlasu je i několik ukázkových mapových listů doplněných o příslušný analytický text a ilustrace. Mapové listy mají vyjadřovat nejpodstatnější rysy mikroregionu a zároveň poukazovat na jeho nedostatky. Pomocí při výběru témat pro jednotlivé listy, byla již vydaná kartografická díla. Výsledek má vizuálně reprezentovat praktickou část bakalářské práce.

Neodmyslitelnou součástí vypracování mapových listů, je důkladné porozumění prostředí softwaru pro tvorbu atlasových děl. Konkrétně pro moji práci využívám program ArcGIS 10.2, se kterým pracuji po celou dobu svého studia a měl jsem s ním možnost zdokonalit své schopnosti při praxi na odboru územního plánování při Městském úřadě v Třeboni.

Zásadové a přehledné zpracování map s vhodně zvoleným obsahem je podstatný cíl mé práce. K vizuálně přívětivému vzhledu jednotlivých mapových listů jsem využíval dalších grafických editorů.

Součástí bakalářské práce je i rozbor datové základny. Pro vytvoření konceptu atlasu bylo nezbytné taktéž vytvořit i souhrnnou analýzu základní literatury o kartografické a atlasové tvorbě a stručný přehled zdrojů dat získatelných pro vybrané území.

Rozbor datové základny

Použitou literaturu v mé bakalářské práci lze rozdělit do dvou kategorií a souvisejících internetových zdrojů. Do první kategorie spadá literatura regionální, která je vhodná pro bližší poznání vybraného území a jeho podrobnou analýzu. Jedná se o knihy a místopisy pojednávající o Třeboňsku, které mají často tendenci zabývat se především vývojem samotné Třeboně na úkor jejího okolí. Většina z těchto zdrojů vyzdvihuje pouze třeboňské rybníkářství a více se problematikou širšího okolí nezabývá, mnohdy se často opakuje.

Druhá kategorie literatury je odborně tematického charakteru. Jedná se hlavně o knihy, podle kterých bylo možné vybrané území analyzovat ze širšího pohledu, například klimatologie, geologie nebo biogeografického zařazení. Nedílnou součástí odborně tematické literatury byly publikace týkající se kartografické tvorby. Z nich lze čerpat především základní odborné poznatky o tvorbě map, jejich pravidlech a zásadách.

Posledním, ale neméně důležitým zdrojem jsou internetové servery. Zvláště z pohledu jejich dostupnosti a aktuálnosti informací a dat. Z internetových zdrojů jsou v práci čerpána zejména statistická data či aktuální informace o Třeboňsku.

Regionální literatura

Nejdůležitějším pramenem pro analýzu vybraného území je literatura regionální. Třeboň a její nejbližší okolí, je známé především díky lázeňství, rybníkářství a s tím souvisejícím vodohospodářstvím. Regionální literatura je v práci využita zejména při sociogeografické charakteristice.

Například lze uvést několik publikací, jež mohou zajímavým způsobem přiblížit jak vznik Třeboňska, tak i jeho rozvoj a současnou podobu. Vznik samotné Třeboně je nastíněn v publikaci **Kolektiv autorů (2001)** v *Turistickém lexikonu A-Z Čechy, Morava, Slezsko* a **J. Psíková (2003)** ve své publikaci *Takové byly a jsou třeboňské lázně*.

Další rozvoj Třeboňska, zvláště vyhlášení CHKO je možné prostudovat v publikaci **D. Dykyjová (2000)**. V její knize *Třeboňsko: Příroda a lidé*. Tato publikace nabízí důležité poznatky o hydrologické charakteristice území.

Důležitým zdrojem pro fyzicko-geografickou analýzu byla publikace *Chráněná krajinná území ČR – Českobudějovicko – CHKO Třeboňsko* od **Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (2003)**. V této

útlé, avšak velmi informačně bohaté příručce o přírodě Třeboňska, která je dostupná i na webových stránkách AOPK, lze nalézt mnoho ucelených informací k sestavení charakteristiky území.

Za nejpřínosnější regionální publikace se mohou považovat zejména *Strategický plán LEADER 2007 – 2013 a Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Třeboňsko pro období 2014 – 2020*, který poskytuje sama **Místní akční skupina Třeboňsko (2007)**. V tomto strategickém plánu je provedena rozsáhlá analýza celého spravovaného území místní akční skupinou. Zde použité charakteristiky je možné aplikovat na dané území a aktualizovat je do výsledné podoby. Informace obsažené v této analýze jsou využita především v socioekonomické charakteristice. Strategický plán je stejně jako *Chráněná krajinná území ČR* od **AOPK (2003)** dostupný i v elektronické podobě.

Odborně tematická literatura

Z odborného a vědeckého pohledu se této problematice věnuje odborně tematicky zaměřená literatura. Tato literatura vznikla na základě vědeckých poznatků, výzkumů a nesčetných analýz, a je založena na faktech týkajících se vybraného tématu. Odborně tematické zdroje lze rozdělit na dva druhy. První z nich se věnuje odborným geografickým charakteristikám, z nichž je vytvořena z širšího pohledu fyzicko-geografická charakteristika, druhý z nich se věnuje metodice tvorby map.

Z oblasti odborných geografických charakteristik lze zmínit několik knih. Například v kapitole zabývající se přírodními poměry jsou využity dvojice knih od **Ludvíka Mištery**. Obě knihy vyšly rok po sobě a zabývají se územím ČSSR. První z roku **(1984)** s názvem *Geografie krajů ČSSR* zkoumá kraje ČSSR podrobněji a její obsah je využit při sestavování geologické, geomorfologické a hydrologické charakteristiky. Druhá kniha z roku **(1985)** *Geografie ČSSR* pohlíží na ČSSR jako na celek, z čehož Třeboňsko je možno zkoumat v širších souvislostech. Kniha poskytuje oporu při zkoumání geologie, geomorfologie a hydrologie. Kombinace těchto knih dokresluje charakteristiku samotného Třeboňska, a to i v jeho širokém středoevropském celku.

Biogeografická stránka analýzy je sestavena pomocí publikace od **M. Culka a kol. (2005)** – *Biogeografické členění České republiky I.* jež se věnuje jednotlivému členění fauny a flóry v rozmanitých bioregionech v ČR. Pomocí této knihy je v práci definováno floristické prostředí Třeboňska, včetně vzácných a jedinečných druhů.

Z oblasti metodiky tvorby map, bylo čerpáno například z odborných publikací *Aplikovaná kartografie I – tematické mapy* od **V. Voženilka (2001)** a *Geografická kartografie I* od **R. Čapka, M. Mikšovského a L. Muchy (1992)**. Skripta jsou věnována přehledu a základním pravidlům tvorby a užití tematických map. S pomocí těchto publikací byly definovány nejpodstatnější zásady pro vytváření

praktické části bakalářské práce a zároveň sepsány nejpoužívanější metody, které jsou rovněž využity v praktické části práce.

Od **V. Voženílka (1998)** byla využita i skripta *Geografické informační systémy I.*, která popisují základní principy a součástí GIS. Dobré porozumění geografickým informačním systémům je základem pro správné využití teoretických znalostí v praxi.

Internetové a ostatní zdroje

Při zpracovávání veškerých podkladů pro budoucí rozvoj je kladen velký důraz na aktuálnost dat. U většiny knižní literatury bohužel dochází k tomu, že již při vydání jsou svým způsobem zastaralá. Proto by mělo být v zájmu všech, kteří se podílí na publikačních i rozvojových aktivitách, aby byli veškeré monografie, statistické ročenky, data a další podklady, v nejlepším případě, průběžně aktualizovány, nebo alespoň dostupné v elektronické podobě.

Většina statistických dat pochází z **ČSÚ**, který nabízí nejen aktuální číselníky a statistiky, ale i veřejné databáze, vztahující se k jednotlivým obcím. Dalším významným internetovým zdrojem je **Agentura pro ochranu přírody a krajiny** vedená resortem životního prostředí. Dalším kvalitním informačním serverem je například **TŘEBOŇSKO.CZ**. Díky tomuto zdroji je na Třeboňsku velmi rozvinut cestovní ruch. Což podporuje poskytování cenných informací nejen o cestovním ruchu, možnostech využití volného času, ale i o historii Třeboňska. V oblasti dopravy je možno čerpat z dalších internetových zdrojů jako jsou například: **ŘSD.cz**, **LODNIDOPRAVA.info**, **ŽELPAGE..cz**.

Důležité zdroje regionálních informací poskytl ředitel a zároveň kontaktní pracovník Místní akční skupiny Třeboňsko Bc. Tomáš Novák.

Metodika atlasové tvorby

Zásady tvorby tematických map

Při tvorbě tematických map je nezbytně nutné, aby veškeré metodické pokyny pro tvorbu dodržovaly všeobecně uznávané zásady vytvořené odborníky. Tyto zásady vycházejí z praktických a dlouholetých zkušeností, vědeckých poznatků a v neposlední řadě i ze zpětné vazby vycházející z praxe k teorii. Devět nejdůležitějších všeobecných zásad pro tvorbu tematických map jsou čerpány z publikace *Aplikovaná kartografie I – Tematické mapy* (Voženílek 2001).

Zásada jednoty

Veškeré objekty a jevy musejí být znázorněny výhradně ve vztazích k jiným objektům a jevům, se kterými jsou ve vztahu, nikoliv izolovaně. Taktéž musejí být znázorněny totožně, kdy obsah celé plochy tematické mapy musí být vypracován se stejnou pečlivostí a nesmí obsahovat prázdná a zanedbaná místa.

Každá mapa se posuzuje ze třech pohledů: odborného, technického a estetického. Odbornou stránkou je myšlen obsah mapy podle tematického zaměření nebo účelu. Hlavní úlohu v tomto směru má odborník, který obsah mapy sestavuje. Technickou stránku mapy tvoří hlavně kvalita a způsob interpretace obsahu mapy, tj. kvalita tisku, papíru, písma atd. Pro koncového uživatele mnohdy nejdůležitější stránkou mapy je estetická stránka. Jedná se zejména o použité barvy, popisy, poměry velikostí a mnoho dalších prvků. Jednotlivé stránky by měly být zpracovány jednotně a se stejnou pozorností. V praxi ale mnohdy kvalita obsahu ustupuje na úkor atraktivnějšího vzhledu mapy.

Zásada koordinace

Tato zásada dohlíží na to, aby hodnota výsledné práce nebyla degradována nesprávnou koordinací sestavitelských a kartografických postupů. Každá mapa je zpracována minimálně dvakrát. V první fázi je vyhotovena tzv. mapa pracovní, která řeší problémy tematického obsahu, který již zůstává trvalý. Ve druhé fázi je kladen důraz na to, aby výsledná mapa splňovala všechny kartografické požadavky.

Zásada jednoduchosti

I v kartografické tvorbě často platí, že méně někdy znamená více a proto je nutné s náplní mapy pracovat velmi opatrně. Jednoduchost by měla být zachována u všech prvků mapy. U kompozice, legendy, podkladu i popisu apod. Jednoduché mapy svým vzezřením, z hlediska laické veřejnosti, zaujmou větší část uživatelů než mapy propracované a složité. A to zvláště z důvodu rychlejšího a snadnějšího vyhledávání informací.

Zásada prostorové názornosti

Hlavní předností map je bezesporu vyjádření prostorového rozmístění a vazeb daného tématu, proto veškerá rozlišení jevů na mapě musí odpovídat skutečnosti. V první řadě se mapa čte z větší vzdálenosti, aby uživatel porozuměl náplni a prostorovým vazbám obsahu mapy. Z bližšího pohledu se nadále čte běžný doplňující text a detaily.

Zásada srozumitelnosti

Základem úspěchu při tvorbě mapy je, aby použitý jazyk byl srozumitelný a znaky snadno čitelné. Autor musí přepokládat, že mapu bude využívat široký okruh jedinců. Mapy tak mohou využívat osoby s určitou vadou zraku nebo uživatelé s různou úrovní znalostí tématu mapy. Z tohoto důvodu lze říci, že nejlepší legenda je nepotřebná legenda. Přehlednost a srozumitelnost mapy je proto možné korigovat mnoha způsoby, mezi nimiž jsou například jednoznačně, stručně a jasně formulovaný název, dostatečná a logicky uspořádaná legenda nebo nepoužívání navzájem se křížící vyjadřovací metody.

Zásada zvýraznění dominant

Nejdůležitější prvek tématu mapy musí být graficky nejvýraznější. Hlavní téma mapy musí být jednoznačně uvedeno v názvu mapy, následně vyjádřeno hlavním, nejvýraznějším a zároveň nezaměnitelným vyjadřovacím prostředkem, který je umístěn na začátku legendy. Po splnění těchto tří jednoduchých kroků, docílíme toho, že bude z mapy na první pohled zřejmé, co je jejím hlavním poselstvím. Rozhodování, co bude hlavním tématem, záleží na zjištěních, co je důležité, charakteristické nebo jedinečné, případně zvláštní pro dané téma.

Zásada výběru

Každé jednotlivé téma vyžaduje individuální výběr objektů a jevů a nelze určit jednotný postup, co je do mapy vhodné a nevhodné zobrazit. Zásada výběru také velmi blízce koresponduje s určením měřítka a rozsahem generalizace. Nejvýznamnější pro zásadu výběru je účel mapy, který hodně napoví, co bude nutné v mapě zobrazit.

Zásada měřítka

Účelu mapy podléhá další ze zásad – zásada měřítka, která je úzce spojena s generalizací. Každé měřítko má vlastní zásady sestavování mapy a vyžaduje odlišný způsob generalizace. V důsledku toho i jiný výběr prvků obsahu mapy. Obecně lze říci, že pro podrobné tematické mapy se používají měřítka do 1: 25000 včetně a pro přehledné mapy měřítka 1 : 50000. Z toho je zřejmé, že postup při sestavování map podrobných a přehledných bude odlišný a bude se řídit svými specifickými pravidly.

Zásada generalizace

Kartografická generalizace z velké většiny závisí především na vlastních rozhodnutích a poznatcích, z čehož vyplývá, že je u každé mapy zcela individuální. K realizaci je nutné vybrat všechny prvky, které vystihují podstatné rysy tématu, avšak je třeba dbát na to, aby mapa byla stále jednoduchá a srozumitelná.

Kompozice tematických map

Podle Voženíka (Voženík 2001) se kompozicí mapy rozumí rozmístění všech základních náležitostí, které by mělo mapové dílo na mapovém listu obsahovat. Při jednotlivém rozmístění záleží hlavně na účelu a měřítku mapy, tvaru a velikosti zobrazovaného území a na formátu mapového listu. V případě, že nelze celé území znázornit na jednom mapovém listu, se jednotlivé mapové listy řídí zásadami pro dělení souborů topografických map dle kladu listů.

Základní kompoziční prvky

Základními kompozičními prvky mapy se rozumí název, legenda, měřítko, tiráž a mapové pole. Tyto prvky musí obsahovat každá mapa. Výjimku tvoří pouze rozsáhlejší soubory mapových děl, kterým je například státní mapové dílo. Ze všech uvedených prvků musí být vlastní mapa a její název nejdominantnější a zároveň adekvátně zvýrazněn.

Název mapy

Název je jedním ze dvou hlavních prvků mapy. Musí vyjadřovat věcné, časové a prostorové vymezení tématu mapy. Název se nejčastěji umísťuje k hornímu okraji, měl by být dostatečně velký, čitelný a bez použití slova „mapa“. Jedná se o nejdůležitější písemný prvek na mapě.

Legenda

Legenda se využívá k výkladu všech mapových znaků včetně barevných stupnic uvedených v mapě. U mnoha listových mapových děl, kde je počet použitých znaků vysoký, se uvádějí vysvětlivky, což jsou samostatné knižní přílohy. Jednotlivé listy poté legendu neobsahují.

Měřítko

Jak již bylo zmíněno v zásadách tvorby tematických map, tak i měřítko podléhá zejména účelu a tématu díla. Měřítko vyjadřuje stupeň podrobnosti všech vyjádřených prvků a jevů. Měřítko má několik podob. Nejčastěji je uvedeno graficky nebo v číselné podobě, výjimečně slovně. Nejpoužívanější je grafické měřítko, kvůli svým nesporným výhodám. Například při kopírování grafické měřítko přesně reflektuje zvětšování a zmenšování mapy. Dále grafické měřítko eliminuje problémy, které vyvolává číselné zobrazení nestandardního měřítka.

Tiráž

V tiráži se nachází základní informace o tvorbě a vlastnictví mapy. Tiráž obsahuje především jméno autora nebo vydavatele, místo vydání, rok vydání a mnohdy i kartografické zobrazení, podkladové zdroje, nakladatele a další podružné informace.

Mapové pole

Mapové pole je hlavním prvkem celé mapy. Je zde zobrazeno řešené území se všemi dalšími prvky a jevy. Zpravidla je to nejvýraznější kompoziční prvek.

Nadstavbové kompoziční prvky

Mapa může dále obsahovat nepovinné, neboli nadstavbové kompoziční prvky, které nejsou pro mapu tak důležité, jako prvky základní. Ovšem zvyšují informační hodnotu tematické mapy i její atraktivnost. Nadstavbové prvky mohou být jak grafické, jako například vedlejší mapy, grafy aj., tak i textové, mezi něž se řadí vysvětlující texty, tabulky, přehledy aj. Nejčastějšími nadstavbovými prvky jsou směrovka, což je grafické vyjádření orientace mapy, logo, tabulka, graf, vedlejší mapy a mnoho dalších věcí, které zvyšují hodnotu mapy.

Kartografické metody

V ukázkových listech a samotné koncepci atlasu má být vše zpracovááno pomocí příslušných kartografických metod. Podstatou všech map, respektive atlasů, je, aby uživatel porozuměl prostorovému uspořádání geografických objektů, jevů a jejich vztahů. Všechny nejčastěji používané kartografické metody jsou sepsány v *Geografické kartografii I* (Čapek, Mikšovský, Mucha 1992).

Metoda kartogramu

Jeden z nejčastěji používaných postupů je metoda kartogramu. Jedná se o vyjádření průměrné intenzity v jednotlivých oblastech pomocí barevné škály nebo šrafu. Jde o jednoduchou, srozumitelnou a čitelnou metodu.

Metoda kartodiagramu

Další velice oblíbenou metodou je metoda kartodiagramu. Zde jde především o sledování více charakteristik a jejich vyjádření pomocí různě velkých značek nebo diagramů. Jednotky jsou většinou udávány v absolutních číslech. Často dochází i ke kombinaci s kartogramem.

Areálová metoda

Pomocí areálové metody lze snadno, přehledně a hlavně přesně vyznačit hranice území pro námi sledovaný jev. Takto vyznačené oblasti se nejčastěji využívají v klimatologii nebo například v zemědělství.

Stuhová metoda

Vazby, vztahy a přesuny nám snadno znázorňuje stuhová metoda, jinak zvaná metoda čar pohybu. Objem, intenzitu, velikost nebo druh vztahu vyjadřuje délka, šířka, barva a směr zvolené šipky nebo pásu. Metoda je vhodná pro přesuny obyvatelstva, dopravy, migrace a mnoho dalších odvětví.

Bodová metoda

Bodová metoda nám přehledně a jednoduše vyjadřuje územní koncentrace sledovaného jevu. Každý jeden bod je určen jednomu výskytu jevu. Každý bod má také určitou váhu, tzn., že vyjadřuje určitou kvantitu (např. 1 tečka = 100 obyvatel). V místech s vysokou koncentrací tak dochází k velkému nakupení teček, z čehož lze dobře odvozovat závěry o hustotě znázorňovaného jevu.

Metoda bodových značek

Oproti bodové metodě se používá tato metoda pro jevy, které jsou v území méně rozptýlené. Střed značky označuje skutečnou polohu daného jevu. Kvalita je vyjadřována formou, tvarem a barvou značky, kvantita pak její plochou, objemem a výškou. Tato metoda se využívá například pro určení konkrétní polohy objektu.

Geografické informační systémy

Geografické informační systémy jsou dnes běžnou součástí mnoha pracovišť, kde je zapotřebí odborných rozhodnutí na základě vyhodnocení prostorových jevů a vztahů. Tyto systémy lze, dle účelu, potřeb a cílů jednotlivých oborů vnímat odlišně. V průběhu let, jak se okruh užití rozšiřoval, se měnily i jeho definice. Dle *Geografických informačních systémů I.* (Voženílek 1998) je GIS organizovaný, počítačově založený systém hardwaru, softwaru a geografických informací vyvinutý ke vstupu, správě, analytickému zpracování a prezentaci prostorových dat s důrazem na jejich prostorové vztahy.

Často dochází k chybné interpretaci GISů nesprávným překladem. Původní anglický název geographical information system je u nás nepřesně překládán jako geografický informační systém, místo daleko vystižnějšího systému geografických informací.

V současné době se GIS skládá ze 4 částí. Hardware, software, geografická data a samotní uživatelé. Hardware je nejčastěji počítač, tiskárna, skener a mnoho dalších komponentů pro vstupy a výstupy geografický dat. Software zahrnuje specializovanou sadu programů pro zpracování a analýzu dat. Dále pak samotná data a pracovníci, či uživatelé s adekvátními znalostmi a zkušenostmi, kteří dovedou výše zmíněný systém ovládat.

Důležité je si uvědomit, že GIS není jen o tvorbě map různých tvarů, barev a účelů, ale že hlavní přednost spočívá v určování prostorových vztahů a následné analýzy mezi geografickými objekty na mapě.

Charakteristika území

Základní informace

Třeboňsko se nachází ve východní části Jihočeského kraje, na území jindřichohradeckého okresu. Vybrané území se skládá z 25 územních statistických jednotek LAU 2, které všechny náleží do Svazku obcí regionu Třeboňsko. Celé území je rovněž rozděleno pod působnost dvou obcí s rozšířenou působností (dále jen ORP). Obce Cep, Domanín, Dunajovice, Frahelž, Hamr, Hrachoviště, Chlum u Třeboně, Klec, Lomnice nad Lužnicí, Lužnice, Majdalena, Novosedly nad Nežárkou, Ponědraž, Ponědrážka, Smržov, Staňkov, Stříbřec, Třeboň, Záblatí patří pod ORP Třeboň a obce především z východní části mikroregionu, tj. Hatín, Lásenice, Pístina, Plavsko, Příbraz, Stráž nad Nežárkou náleží do ORP Jindřichův Hradec. Žije zde celkem 19 036 obyvatel a celková rozloha činí 49 259 ha^[1].

Mezi všemi mikroregiony pod záštitou MAS Třeboňsko, je právě Třeboňsko rozlohou i počtem obyvatel největší. Díky těmto předpokladům je ze všech mikroregionů i ekonomicky nejsilnější. Třeboňsko disponuje zejména přírodními a kulturními zajímavostmi, rozvinutým lázeňstvím, rybníkářstvím a vysokou úrovní poskytovaných služeb.

Rybníční soustava se využívá především pro produkci sladkovodních ryb a v letním období pro rekreaci. Rozvinutá síť rybníků, řek a stok plní důležitou vodohospodářskou funkci pro celý region. Z ekonomického hlediska je na Třeboňsku nejsilnějším odvětvím lázeňství, služby a cestovní ruch. Ostatní průmyslové obory nemají dostatečné zastoupení ani ekonomickou sílu, aby se staly profilujícím prvkem regionu.

Z těchto faktů vyplývá, že veškeré rozvojové aktivity se zaměřují na podporu životního prostředí, cestovního ruchu, kvality života a rozvoje podnikání a infrastruktury.

Na regionálním hospodářství se částečnou měrou podílí i zemědělství, lesnictví, těžba štěrkopísku v nivách velkých řek a těžba rašeliny zejména pro léčebné účely.

Zpracovatelské odvětví zde zastupuje pivovarnictví, na těžbu štěrkopísku navazující sklářská výroba, zpracování dřeva a výroba stavebních hmot a prefabrikátů. Dříve byla na Třeboňsku velmi rozvinuta textilní výroba, která však v současné době prožívá útlum.

Fyzickogeografická charakteristika

Geologie a geomorfologie

Celé území mikroregionu se nachází uprostřed Třeboňské pánve, která je součástí podsoustavy Jihočeské pánve. Obě zmíněné pánve patří do značně různorodé Českomoravské soustavy, ležící na jihovýchodě České vysočiny. Jedná se o jednu ze čtyř geomorfologických provincií nacházejících se na území České republiky. Vybrané území je homogenní zarovnaná sníženina bez

výrazného ohraničení. Výraznější hranice této pánve, tvořené četnými hrástěmi a prolomy, lze nalézt až za hranicemi Třeboňska. Například Lišovský práh, který odděluje Třeboňskou a Českobudějovickou pánev. (MIŠTERA 1985)

V západní části mikroregionu převažují sedimenty na skalnatém podloží moldanubika a na východě tyto horniny výrazněji vystupují na povrch a plynule tak navazují na území patřící již k soustavě Českomoravské vrchoviny. *„Na tomto území se vyskytují jednak metamorfované horniny (především pararuly a migmatity) předprvohorního stáří, jednak granitoidy (různě zrnité žuly a granodiority) moldanubického plutonu, které jsou stáří prvohorního.“*^{[2][3]}

Díky alpsko-karpatskému horotvornému procesu, který zapříčinil, že celá Třeboňská pánev byla ve svrchní křídě a terciéru na dně obrovského jezera, vyplňují tuto pánev až 360 m mocné usazeniny. Tyto sedimenty jsou místy překryty nepříliš mocnými usazeninami z pozdějšího období. Ve většině případů se jedná o šedožluté až rezavé písky, které jsou v podstatě vázány na průběh vodních toků. Ze čtvrtohor také pocházejí hojně rozšířené váté písky a rašeliny vázané na pokleslé části regionu. (MIŠTERA 1984).

Celá oblast se vyznačuje plochým reliéfem s mírným zvlněním při okrajích celé pánve a na rozvodích. *„V geomorfologicky málo výrazné Třeboňské pánvi vlivem malého spádu řek, nedostatečného odvodňování a nepropustného podloží, vznikla rozsáhlá rašeliniště a nejvýznamnější jihočeská rybníkářská oblast.“* (MIŠTERA 1985)

Celé Třeboňsko se svažuje v jiho-severním směru. Na jihu v polesí Jakule dosahuje nadmořské výšky 509 m n. m. Naopak v severní části řeky Lužnice je nadmořská výška pouhých 395 m n. m. Region je vymezen výběžky hned z několika světových stran. Na východě a jihovýchodě podél řeky Nežárky zasahuje do vybraného území Českomoravská vysočina, jižní hranici tvoří Novohradské hory a na západě a severu Třeboňsko ohraničuje Lišovský práh. (DYKYJOVÁ 2000)

Klima a ovzduší

Klima celého Jihočeského kraje je přechodného střeoevropského typu. Různorodý reliéf způsobuje vytváření teplotních inverzí. Podstatné jsou i návětrí a závětrí a pro Třeboňsko je směrodatná i přítomnost rybníčních ploch. (MIŠTERA 1984)

Většina území mikroregionu patří dle Quittovi klimatické regionalizace do mírně teplé klimatické oblasti. Tyto oblasti se vyznačují dlouhým teplým létem a krátkou, mírně teplou zimou. Průměrné roční teploty jsou ve většině případů nižší, než je celorepublikový průměr, avšak dosahují vyšších hodnot, než místa ve stejných nadmořských výškách. Tento stav lze přisoudit velkému počtu vodních ploch a lesů. Naopak roční úhrny srážky jsou v celostátním měřítku nadprůměrné, stejně jako v celém Jihočeském kraji. Srážky především v letních měsících nejsou časté, ale o to vydatnější. Sněhová pokrývka vydrží v průměru 50-60 dní s maximální výškou 20-30 cm. Pro Třeboňskou pánev

jsou charakteristické četné inverze s bezvětřím a mlhami. Převládají západní a jihovýchodní větry. (AOPK 2003)

Celkové klima Třeboňska je do jisté míry specifické a díky své poloze, reliéfu a velkým zastoupením vodních ploch odlišné, než v okolních oblastech. „Pro Třeboňskou pánev je charakteristický častý výskyt inverzních situací s bezvětřím, kdy dochází zejména v chladnější části roku k delším obdobím se stagnací vzdušných mas v pánvi. V těchto situacích se vyskytují rovněž časté mlhy“. I přes nepříznivý vliv inverzí ve spojení s nedostatečnou obměnou vzduchových mas je ovzduší v regionu na dobré úrovni, protože se zde nenachází téměř žádný významnější zdroj emisí. Při sčítání v roce 2012, bylo na území mikroregionu 17 provozoven evidovaných jako zdroj znečištění.^[4]

Největší problém v současné době představuje znečišťování ovzduší domácnostmi v rámci vytápění svých obydlí. Tyto domácnosti využívají k topení tuhá paliva, která při spalování v zastaralých a nevyhovujících kotlích produkují značné množství škodlivých látek.

Na Třeboňsku se v současnosti nachází tři měřicí stanice, ale ani jedna není v provozu, proto mohou být údaje o znečištění zkreslené. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Hydrologie

Vodstvo je jednou z profilujících oblastí Třeboňska. Region disponuje propracovanou rybníční soustavou s rozvinutou sítí řek, potoků a stok. Jedním z páteřních toků je Zlatá stoka. Jedná se o 48 km dlouhý uměle vytvořený kanál spojující největší rybníky na Třeboňsku. (Opatovický, Svět, Kaňov, Velký Tisý, Koclířov, Dvořiště, Záblatký, Bošilecký, Švarcenberk a Horusický). Celkem Zlatá stoka spojuje přibližně 2 700 ha rybníčních ploch z 57 rybníků.

Mezi další významné rybníky patří Staňkovský rybník, který svým objemem vody předčí i Rožmberk. Spolu s rybníkem Hejtman jsou důležitým turistickým lákadlem regionu a jeho přítomnost významným způsobem ovlivňuje ekonomický vývoj okolních obcí. Kromě rybníků se na Třeboňsku nachází i větší množství zatopených pískoven v jižní části mikroregionu, které slouží zejména k rekreaci. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Přirozenou osou Třeboňska a tokem odvodňujícím podstatnou část celé Třeboňské pánve je řeka Lužnice. Řeka pramení v rakouské části Novohradských hor, přes území regionu bohatě meandruje a u Neznašova se vlévá do Vltavy. Lužnice je kromě své vodohospodářské funkce hojně využívána i pro rekreaci a je vyhledávána vodáky z celé republiky. V povodí se nachází 6 408 vodních ploch, včetně rybníku Rožmberk.^[5] Díky tomu, že právě rybník Rožmberk slouží jako recipient odpadních vod a je intenzivně hospodářsky využíván, jakost vody v Lužnici výrazně klesá v toku pod Rožmberkem. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Dalším významným tokem pro Třeboňsko je řeka Nežárka, odvodňující severovýchodní oblast regionu. Nežárka vzniká soutokem Kamenice a Žirovnice a u Veselí nad Lužnicí se vlévá do Lužnice. Dle kvality vody je Nežárka v lepším stavu než řeka Lužnice, avšak stále je zde mnoho zdrojů znečištění. Nejvýraznější zhoršení stavu jakosti vody je v úseku pod Jindřichovým Hradcem. V povodí Nežárky se nachází 528 vodních ploch větších než 1 ha.^[5]

Obce třeboňského mikroregionu v 97% disponují obecním vodovodem, a tak nejsou místní obyvatelé odkázáni na vlastní studně. Pitná voda je na velmi dobré úrovni s ojedinělými případy znečištění, zejména v Třeboni. Čističky odpadních vod fungují zhruba v polovině obcí mikroregionu a jejich dostavby by měly být jedním z priorit rozvoje. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Pedologie

Půdní poměry Třeboňské pánve jsou na našem území zcela jedinečné pro svůj neobvyklý půdotvorný substrát. Na rozdíl od všech obdobně utvářených celků zde převažují třetihorní sedimenty před obvyklými zvětralinami pevných hornin kvartérního stáří. Na Třeboňsku se nachází největší souvislý areál semihydromorfních a hydromorfních půd v Čechách. (AOPK 2003)

V celém území převládají především primární pseudogleje s velkým podílem typických glejí. Na východě převažují nenasycené arenické kambizemně na štěrkopískách a v západní části jsou vyvinuty kyselé typické kambizemě. (CULEK 1995)

Celé území bylo dlouhou dobu oligotrofní s velmi malým obsahem živin. Až v poslední době dochází k postupnému zvyšování obsahu živin, zejména dusíku a fosforu, díky dosycování živinami ze zemědělské činnosti. Špatná úrodnost těchto písčinyých, jílovitých a rašelinných půd zapříčinila už v historii velmi malý rozvoj zemědělství a velký podíl lesních ploch na Třeboňsku.^[6]

Potřeba chránit zemědělský půdní fond a krajinu jako nenahraditelný výrobní prostředek a složku životního prostředí je nedílnou součástí trvale udržitelného rozvoje. Eroze je v současnosti nejvýznamnější činitel negativně ovlivňující stav půdního fondu. Nejúčinnějším způsobem, jak tomuto nepříznivému stavu zabránit, je co nejméně narušovat organizaci malých zemědělských ploch, udržovat systém vodních a odtokových kanálů v obdělávané krajině tak, aby byl půdní fond schopný vodu zadržet a podporovat rozvíjení souvislých lesních celků i rozptýlené zeleně v krajině.

Plošná vodní eroze, charakteristická pro rozrušování a smývání půdní hmoty z rozsáhlého území se doposud na Třeboňsku výrazněji neprojevila. Tento stav je zčásti zapříčiněn existencí CHKO, která koriguje rozvoj a nakládání s krajinou. Jedná se především o ekologické hospodaření, relativně velký podíl menších zemědělských ploch, a s tím spojený nízký podíl intenzivně využívané půdy. Stav zeleně je díky historickému vývoji rybníkářství a extenzivnímu zemědělství na velmi dobré úrovni,

avšak je třeba dbát na další rozvoj. Nejrozšířenějším typem eroze na Třeboňsku je eroze výmolová. Tento typ vzniká postupným soustředěním stékající povrchové vody, která postupem času vyrývá v půdním povrchu různě hluboké zářezy. Tento jev lze pozorovat hlavně v severní části mikroregionu, kde začínají převažovat zemědělské půdy většího rozsahu. Problém v budoucím rozvoji by mohl představovat prosazování tohoto šetrného zacházení s krajinou. Zemědělci mají v dnešní době spíše zájem půdní plochy násilně navyšovat, aby dosáhli finančních podpor. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Biota

Na území vybraného mikroregionu se nachází mnoho cenných biotopů. Jedná se především o rašeliniště s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů. Rozsáhlé lesní porosty, rybníky a unikátní člověkem přetvořená krajina nahradila původní mokřadní biotopy. Celé území třeboňského regionu náleží pod Chráněnou krajinnou oblast Třeboňsko a mnoho dalších, mezinárodně chráněných oblastí, jako například biosférické rezervace UNESCO a Natura 2000. Systematicky patří řešené území do vlastního třeboňského bioregionu. Ten tvoří pánev vyplněná rozsáhlými podmáčenými sníženinami a rašeliništi s převážně kyselými sedimenty. Zcela typickým prvkem pro Třeboňsko jsou právě velká rašeliniště s borovicí blatkou a řadou vodních toků přírodního charakteru. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Mezi další rozšířenou vegetaci patří jedlové doubravy a na pahorcích rostoucí acidofilní bučiny. S velkým rozšířením rašelinišť je spojen výskyt rašeliných borů a rašeliných březin. S rozvojem rybníční soustavy a říční sítě se začala objevovat i společenstva bažinných olšin a různých druhů vodních společenstev. Flóra je zde velmi bohatá a do značné míry se vymyká běžné hercynské květeně, typické pro území středních poloh. (CULEK 1995)

Typickým příkladem je přizpůsobení borovice lesní s útlým, rovným a až na vrcholu větveným kmenem. Na hustou říční síť se váže druhově rozmanitá květena stojatých i tekoucích vod, jež byly v minulosti neúrodnými a na živiny chudými podložími.^[7]

Fauna na Třeboňsku je rovněž jako flóra do jisté míry ovlivněna přítomností početných rybníků a rašelinišť. Zachovává si svůj hercynský charakter, avšak lze zde pozorovat západní vlivy. Zachovalé přírodní prostředí se projevuje přežíváním vzácných druhů ptactva, např. orla mořského a následnému návratu již vymizelých druhů. Vzhledem k tomu, že Lužnice a Nežárka mají charakter podhorské řeky s malým spádem, projevuje se zde azonalita v podobě výskytu horských hmyzích druhů. (CULEK 1995)

Ochrana životního prostředí

Aby třeboňská krajina neztratila nic ze své jedinečnosti a přírodního bohatství, je nutné ji patřičně chránit. Na celém území mikroregionu proto byla roku 1977 vyhlášena biosférická rezervace UNESCO, o dva roky později Chráněná krajinná oblast Třeboňsko a od roku 2004 zde byly vymezeny 4

nové rezervace v rámci programu Natura 2000. Celková plocha chráněných území činí téměř 700 km² a přesahují daleko za hranice mikroregionu. (KROUPOVÁ 1992)

CHKO Třeboňsko má v porovnání s ostatními chráněnými oblastmi, které prezentují člověkem téměř nenarušenou krajinu, zcela jiný charakter. Třeboňská krajina je chráněna kvůli své zcela přetvořené podobě. Během staletí zde člověk z nehostinné krajiny vytvořil unikátní mozaiku rybníků, stok, říček, lesů, luk a rašeliníšť. Tato symbióza je důkazem, že lidské hospodaření může jít ruku v ruce s přírodou. Třeboňsko je jedinečné i díky tomu, že nikde jinde ve střední Evropě nenalezneme tak velké množství druhů na jednom místě. Nejcennější ekosystémy i jednotlivé přírodní památky jsou mimo jiné ještě chráněny v národních přírodních rezervacích, přírodních rezervacích nebo případně formou národní přírodní památky či přírodní památky.^[8]

Tato velká míra ochranných aktivit sebou přináší i negativní dopady a komplikace zejména pro rozvojové aktivity a běžný život. Problémy vznikají například s legislativními omezeními, týkajícími se ochrany životního prostředí. DO CHKO Třeboňsko zasahují všechny obce vybraného území a vzhledem k tomu, že Správa CHKO nemá jasně danou strategii při uplatňování pravidel a posuzování jednotlivých případů, vznikají v různých lokalitách nemalé problémy. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Socioekonomická charakteristika

Sídelní historie

V třetihorách se nacházelo celé území dnešního Třeboňska na dně sladkovodního jezera. Po jeho ústupu zde zůstala pouze nehostinná krajina, která příliš nelákala osadníky zakládat nová sídla. (KOLEKTIV AUTORŮ 2001)

První písemné zmínky o trvalejším osídlení pocházejí až z roku 1240, kdy zde na obchodní cestě vzniká malá osada Vitknov. V následujících letech zažívá celá oblast velký rozmach a z malé osady se postupně stává město s hradbami, již pod názvem Třeboň. (PSÍKOVÁ 2003)

Dalšího rozkvětu se Třeboňsko dočkalo ve 14. století za vlády bratří z Rožmberka. Byly zakládány první rybníky a v roce 1376 bylo Třeboni uděleno právo měst královských.

V době Petra IV. z Rožmberka, který velmi dbal na rozvoj hospodářství, zejména pak rybníkářství, působil na Třeboňsku jeden z našich největších vodohospodářských stavitelů, Štěpánek Netolický. Ten jako první zanesl do budování rybníků systém a řád.

„Největšího rozkvětu dosáhlo Třeboňsko v 16. a na začátku 17. století za vlády posledních Rožmberků, bratrů Viléma z Rožmberka a Petra Voka z Rožmberka.“ Velkou měrou na tomto velkolepém rozmachu Třeboňska se podílel jeho regent, Jakub Krčín z Jelčan. Kromě dalšího budování

rybníční soustavy se zasloužil o vystavění pivovarů, zemědělských dvorů, panských mlýnů a sklářských hutí, které se dochovaly dodnes.^[9]

Na současnou sídelní strukturu měl zásadní vliv historický a politický vývoj válečných a poválečných let. Mírný vzestup Třeboňska s sebou přinesla i industrializace a stavba železnic ve druhé polovině 19. století. Hospodářská krize ve 30. letech minulého století zapříčinila úbytek obyvatelstva z celého území Třeboňska. Rekreační funkce regionu se začala výrazněji rozvíjet až od poloviny 20. století.

Odsun českého obyvatelstva před 2. světovou válkou, následný poválečný odsun, dosidlování a centrálně řízená ekonomika měla značný vliv i na vývoj sídelní struktury na Třeboňsku. Regionální rozvoj byl zaměřen především na okresní města. Přirozeným ekonomickým centrem regionu se stalo město Třeboň. Bytová výstavba byla charakteristická výstavbou bytových domů i v městech menšího rozsahu jako je Třeboň, Lomnice nad Lužnicí nebo Chlum u Třeboně.^[10]

Obyvatelstvo

Vývoj a struktura obyvatelstva do značné míry kopíruje statistický vývoj za Jihočeský kraj i celou Českou republiku. Hustota zalidnění je lehce pod průměrem kraje. Vše je způsobeno tím, že nadpoloviční většina populace žije v několika středně velkých sídlech. Chráněná krajinná oblast, která se rozkládá na celém území Třeboňska, do značné míry ovlivňuje život a rozvoj v oblasti. *„Na jednu stranu jsou to omezení plynoucí z ochrany přírody, na druhou stranu má ovšem území velký potenciál jako významná rekreační oblast.“*^[8]

Město Třeboň je, se svým počtem obyvatel, největším městem mikroregionu. Je druhým největším městem okresu Jindřichův Hradec a devátým největším městem Jihočeského kraje. K 1.1.2015 činil počet obyvatel 8391, což je téměř polovina všech obyvatel v mikroregionu. Dalšími regionálně významnějšími městy jsou Lomnice nad Lužnicí, Stráž nad Nežárkou a městy Chlum u Třeboně. Rozložení ostatních sídel je díky přítomnosti rozsáhlé rybníční soustavy rozděleno do čtyř menších oblastí kolem těchto regionálně významných center.^[11]

V celkovém pohledu počet obyvatel na území třeboňského mikroregionu za posledních 100 let výrazně ubyl. Nejvýznamněji se na propadu podílela druhá světová válka. V porovnání roku 1900 a 1950 můžeme sledovat úbytek až třetiny obyvatel. Vyjma výrazného propadu mezi 60. a 70. léty, kdy v obcích regionu ubyla více než jedna desetina populace a následnému zpětnému dosidlování na původní stav, je tendence po druhé světové válce velmi pozvolně klesající. Rozdíl v celkovém počtu mezi lety 1950 až 2015 činil již jen 556 obyvatel.

Mezi nejvíce postižené obce patří Ponědraž, Ponědrážka, Stříbřec a Staňkov, kde prakticky počet obyvatel za celé sledované období od počátku 20. stol. neustále klesal. Největší podíl na celkovém poklesu počtu obyvatel mají středně velká centra regionu Stráž nad Nežárkou a Chlum u Třeboně, kde celkově ubylo až na 2 600 obyvatel. Naopak Třeboň a přilehlý Domanín za celé sledované období zaznamenali celkový nárůst téměř 800 obyvatel.

Hustota zalidnění je v regionu velmi nerovnoměrná. Díky velké rozloze Třeboňska a velké koncentraci populace v regionálních centrech dosahuje průměrná hustota zalidnění pouze 38 obyvatel/km². Z toho vyplývá, že nejvyšších hodnot dosahují obce Lomnice nad Lužnicí (94 obyv./km²) a Třeboň (86 obyv./km²). Velká rozloha obce v kombinaci s nízkým počtem obyvatel zapříčiňuje velmi nízké hodnoty hustoty zalidnění v obcích Cep (6 obyv./km²), Hatín (7 obyv./km²) a Záblatí (8 obyv./km²).^[1]

Populační vývoj v regionu, stejně jako v celé České republice, ovlivňuje především proces populačního stárnutí. Úhrnná plodnost dlouhodobě dosahuje nízkých hodnot a s největší pravděpodobností ani do budoucna nedosáhne potřebné hladiny 2,1 dětí na jednu ženu, která by zajistila prostou reprodukci obyvatel. Pozitivní jev lze pozorovat v neustále se zvyšující naději na dožití, která s sebou avšak přináší rostoucí podíl osob v poproduktivním věku. Podíl obyvatel ve věku 0-14 let dosáhl na Třeboňsku v roce 2014 pouze 14 %. Počet obyvatel v produktivním věku v regionu dosáhl v roce 2014 podílu 69 %, což bylo v krajském srovnání ve stejném roce o 0,8% bodu méně. Naopak vyšší podíl (17%) než v Jihočeském kraji lze pozorovat v kategorii nad 65 let věku. Podíl věkové kategorie do 14 let se na Třeboňsku za posledních 21 let snížil o zhruba 6,5 % a podíl věkové kategorie nad 65 let věku se zvýšil téměř o 8 %. *„Hlavními příčinami těchto změn jsou na jedné straně klesající úmrtnost a prodlužující se střední délka života a na straně druhé nižší porodnost.“*^[11]

Při budoucím rozvoji je nezbytně nutné se zaměřit na věkově neprogresivní obce a získat nových obyvatel, zejména mladých rodin s dětmi. Toho by se mělo dosáhnout hlavně podporou bydlení, širokou nabídkou služeb a možností zaměstnání.

Vzdělanostní struktura je do jisté míry odvozena z nabídky vzdělání v regionu. Základní vzdělání je poskytováno rovnoměrně ve všech větších sídlech. Středoškolské vzdělání je zajištěno několika středními školami a gymnáziem v Třeboni. Největší podíl na Třeboňsku tak logicky zastupuje střední úroveň vzdělání s mírnou dominancí učebních oborů. Vzhledem k neustále se zvyšující poptávce po tomto segmentu absolventů je to pro mikroregion pozitivní vyhlídka do budoucna. Nepříznivým trendem posledních let se stává migrace schopných a vzdělaných pracovních sil mimo hranice regionu do velkých měst a zahraničí. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

V roce 2013 dosáhl počet vystěhovalých 463, zatímco počet přistěhovalých na Třeboňsko byl pouze 389. Z hlediska denní migrace do zaměstnání má region kladné saldo. Z údajů z roku 2013 je patrné, že denně z regionu za prací dojíždí 2198 a vyjíždí jen 846 obyvatel. Ačkoliv celé území regionu patří do jindřichohradeckého okresu, je Třeboňsko přirozenou spádovou oblastí do bližších Českých Budějovic. Na 1000 studentů bydlících na Třeboňsku dojíždí do regionu 750 a za hranice vyjíždí 254 studentů. Mikroregion a zejména Třeboň je svou nabídkou vzdělání národního významu oblíbeným cílem zájemců o studium z celé České republiky.^[1]

Hospodářství a ekonomika

Hospodářství na Třeboňsku je zaměřeno především na zemědělství, lesnictví, rybářství a na něj navazující zpracovatelský průmysl. Zemědělství je díky roztržštěnému polnímu systému a velkému počtu malých podnikatelů, hospodařících na plochách nepřekračujících 500 Ha, orientováno na pěstování rozličných zemědělských plodin a chov dobytka. V návaznosti na tento charakter regionu zde působí široká síť podnikatelských subjektů poskytující služby zemědělcům. Kromě těchto odvětví se v jižní části mikroregionu, v nivách Lužnice a Nežárky, těží písek, který je zde dále zpracováván, a na několika nalezištích i rašelina využívaná především k léčebným účelům v třeboňských lázních. Průmyslová těžba rašeliny je v současnosti na čtvrtině původního stavu a její budoucnost je nejistá, díky nepravděpodobnému otevření nových lokalit. Prakticky bez omezení se může využívat v místním lázeňství, neboť spotřeba rašeliny je zde nepatrná a lze ji regenerovat. Mezi tradiční řemesla oblasti patří sklářství a keramika. Dalším významným průmyslovým oborem je pivovarnictví, které má na Třeboňsku tradici již od roku 1379.

V oblasti zemědělství a průmyslu dlouhodobě nedochází k výraznějšímu rozvoji. Zemědělci působící na území mikroregionu se často potýkají s nedostatečnou konkurenceschopností, způsobenou nízkým kapitálem. Ve většině případů nemají dostatek prostředků k pořízování vlastní mechanizace a často k podnikání využívají stroje pronajaté. Tento problém by se dal částečně vyřešit čerpáním investic do zemědělského majetku z Programu rozvoje venkova Ministerstva zemědělství. Mimo hlavní zemědělské činnosti se v posledních letech zemědělci také zaměřují na ekologické zemědělství a agroturistiku, která přispívá k posílení cestovního ruchu v území. Do budoucna lze očekávat, že se zvýší i nabídka regionálních zemědělských produktů na místních trzích.

Jedním z hlavních hospodářských odvětví Třeboňska je rybářství a rybníkářství. V současnosti je jedinou společností obhospodařující rozlehlou rybníční soustavu Rybářství Třeboň Hld. a.s.. Jedná se o největšího producenta sladkovodních ryb v České republice i v Evropě. Společnost hospodaří na 7 426 ha rybníků (378 rybníků).

Vlivem nízké konkurenceschopnosti některé hospodářské aktivity zcela zanikají nebo jsou omezeny na výrobu, např. textilní výroba v třeboňském Otavanu. Utlumováním těchto tradičních oborů dochází ke snižování potřebných pracovních příležitostí. Možným řešením v tomto případě by mohlo být čerpání dotací z Integrovaného regionálního programu, konkrétně se jedná o investiční prioritu – Vznik nových a rozvoj existujících aktivit v oblasti sociálního podnikání.

Svoji živnost na Třeboňsku provozují desítky soukromých podnikatelů, od autoopravářů a truhlářů až po elektroinstalatéry, topenáře a jiné řemeslníky. Pro obce jsou tito drobní podnikatelé velmi důležitou součástí. Významným způsobem se podílí na celkově nízké nezaměstnanosti v regionu. Ve většině případů nemají obce dostatečné prostředky na jejich podporu, která by umožnila inovaci nástrojů či technologií. Proto je nutné se při dalším rozvoji zaměřit na podporu zemědělských i nezemědělských podnikatelů ve všech dostupných oblastech. Vhodnými dotačními programy v tomto směru jsou M06 – Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti a M08 Investice do lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů z Programu rozvoje venkova od Ministerstva zemědělství. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Doprava

Z hlediska dopravní infrastruktury je Třeboňsko dostatečně vybaveno. Disponuje dvěma důležitými evropskými silničními tahy s návazností na dálnici D3 a hraničními přechody do Rakouska a železničními tratěmi, které bezprostředně navazují na IV. železniční koridor. Kvalita silnic I. třídy je díky správě Ředitelství silnic a dálnic na velmi dobré úrovni, stejně tak silnice II. a III. třídy ve správě jednotlivých krajů. Problém vyvstává v souvislosti s místními a účelovými komunikacemi ve správě obcí. Velké množství vybraných úseků místních a účelových komunikací a polních cest vyžaduje rekonstrukci, což ovšem pro obce představuje velkou finanční zátěž jejich rozpočtů.

Do budoucna budou nutné i investice do doprovodné infrastruktury, tj. zastávky, nástupiště a prostory kolem nich. Financování této problematiky lze z části zajistit pomocí Programu rozvoje venkova – Investice do hmotného majetku nebo z Integrovaného regionálního operačního programu – Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy.

Stejně jako v celé České republice jsou z hlediska dopravní obslužnosti problematické menší obce, které neleží na přímých trasách mezi regionálními středisky. Tento ekonomicky velmi náročný dlouhodobý problém komplikuje příliv nových obyvatel do periferních oblastí. Dopravní obslužnost na Třeboňsku zajišťuje několik regionálních dopravců. Pro srovnání přímých spojení jednotlivých obcí s centrem regionu (Třeboň), prostředky hromadné dopravy, byly zvoleny dva referenční časy. První interval interpretuje ranní špičku ve všední den (středa, příjezd do centra 05:00 – 09:00) a druhý jeden celý den víkendu (sobota, příjezd do centra 00:00 – 23:59). Z analýzy je patrné, že nejlepší

dopravní obslužnost v ranní špičce ve všední dny mají obce ležící na železniční trati. Další velmi dobré výsledky lze pozorovat u obcí ležících na hlavní silnici z Jindřichova Hradce do Českých Budějovic a také obce ležící mezi Chlumem u Třeboně a Třeboní. Naopak nejhorší dopravní obslužnost mají obce Ponědraž, Ponědrážka a Záblatí, které však spíše spadají k Veselí nad Lužnicí, kde mají dopravní obslužnost na dostačující úrovni. Víkendová spojení do centra regionu jsou daleko omezenější. Dobrých výsledků opět dosahují obce položené na železniční trati, které mohou využívat pravidelných denních spojů. Obce závislé na autobusové dopravě jsou o víkendech téměř nedostupné. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Pro Třeboňsko je nejdůležitější křížení silnic I. třídy č. 24 a č. 34. Jedná se o hlavní dopravní tepny v severojižním a západovýchodním směru. Silnice č. 24 vede z Veselí nad Lužnicí přes Třeboň, Suchdol nad Lužnicí až k hraničnímu přechodu Halámky do Rakouska. Silnice zhruba kopíruje tok řeky Lužnice. V úseku Třeboň - Rakousko je po ní vedena evropská silnice E49. Významnější roli však hraje silnice I. třídy č. 34 propojující kraje Jihočeský, Vysočinu a Pardubický. Měří 202,590 km a patří mezi nejdelší a nejvýznamnější celostátní tahy. Z části je vedena jako evropská silnice E551 (České Budějovice - Humpolec) a krátkým úsekem i E49 (České Budějovice - Třeboň). Na území regionu začíná tato silnice jako E49 na západním okraji u obce Vranín a od Třeboně už dále pokračuje jako E551 přes obce Stará Hlína, Mláka, Stráž nad Nežárkou až do Lásenice.^[13]

Co se týče intenzity dopravy těchto tahů, nejvíce vytiženým úsekem je logicky část silnice I/34 směřující z Třeboně na České Budějovice, kde intenzita dosahuje až 15 000 vozidel za 24 hodin. Tatáž silnice opačným směrem na Jindřichův Hradec vykazuje hodnoty 10 000 vozidel za 24 hodin. Veškeré ostatní tahy na Třeboňsku dosahují maxima kolem 5 000 vozidel za 24 hodin v závislosti na důležitosti komunikace.^[12]

Železniční doprava má v současnosti okrajový význam. Nachází se zde pouze jedna jednokolejná železniční trať č. 226 vedoucí z Českých Velenic do Veselí nad Lužnicí, přičemž délka tratě je 55,2 km. V Českých Velenicích trať navazuje na trať č. 199 do Českých Budějovic. Ve Veselí nad Lužnicí pak trať navazuje na IV. tranzitní koridor a trať č. 225 na Jindřichův Hradec. V posledních letech je využívána převážně pro osobní přepravu do zaměstnání, do škol a dopravu materiálu z blízkých pískoven a dalších výrobních podniků. Správa železniční dopravní cesty v současnosti zpracovává projekt, který počítá s elektrifikací tratě Veselí nad Lužnicí – České Velenice – Gmünd NÖ a se zavedením pravidelného provozu mezi Prahou a Vídní. Realizací tohoto plánu by si region výrazně ekonomicky polepšil.^[14]

Rozvinutá říční síť je využívána pouze k rekreačním účelům. Technické dispozice i ochrana přírody neumožňuje využívat vodní toky intenzivněji. Vodní doprava je zastoupena pouze okrajově formou sezónní vyhlídkové plavby na rybníku Svět.^[15]

Velmi využívaným způsobem dopravy zejména v letních měsících je tzv. Cyklotrans. Osmi autobusovými linkami se lze dostat téměř po celém Jihočeském kraji. Hlavní trasy vedou souběžně se státní hranicí s Rakouskem, od Šumavy přes Třeboňsko a od roku 2008 až do Znojma. Autobusové linky je možné kombinovat s navazujícími železničními spoji a na Lipně a Orlíku s lodní dopravou.^[16]

Rovinatý charakter území nabízí ideální podmínky pro uplatnění cyklistické dopravy pro uspokojování běžných denních přepravních potřeb obyvatel mikroregionu. Rozvojové aktivity by měly být do budoucna zaměřeny na vytváření a revitalizaci stávajících městských i meziměstských cyklostezek, nejen pro rekreační, ale zejména pro denní potřebu.

Vybavenost obcí a služby

Rozložení nabídky základních služeb v obcích regionu není optimální. Největší roli zde sehrává velká spádovost obcí k regionálním centrům. Většina obcí třeboňského mikroregionu nedisponuje kompletní nabídkou služeb, avšak vzniklé deficity jsou dostatečně suplovány širokým spektrem a dostupností služeb, které nabízejí spádová centra. V budoucnu nelze očekávat, že jednotlivé obce budou posilovat nabídku občanské vybavenosti a naopak se předpokládá, že velká města budou rozšiřovat svůj záběr poskytovaných služeb.

Třeboňsko nabízí poměrně velké množství školních a vědeckých zařízení. Většina z nich je soustředěna do Třeboně a jejího nejbližšího okolí. Kromě základních škol, které se nacházejí téměř v každé obci, nabízí region hned několik škol středních a odborných. Mikroregion se avšak potýká s nedostatkem předškolního vzdělávání. V posledních letech se projevují nedostatečné kapacity mateřských škol, způsobené nebývalým demografickým nárůstem tzv. Husákových dětí. Tento problém se časem přesune do základních škol, které jsou však ve většině případů připravené tento nárůst absorbovat. Na základních školách je nutné se zaměřit na podporu zájmu žáků o technicky zaměřené obory a následného odborného vzdělávání tak, aby bylo dostatečné pokrytí poptávky na trhu práce. Vyrůstající počet žáků se zdravotním či jiným postižením do budoucna vyžaduje zřízení speciálních tříd, kde jim bude poskytnuta náležitá péče.

Zvýšení kvality středního školství lze docílit přizpůsobením struktury a výuky požadavkům trhu práce a podporou učňovského školství, zaměřeného na technické obory. V souvislosti s technickým vzděláváním je nutné podporovat firmy realizující přípravu učňů pro budoucí povolání.

Mimoškolní vzdělávání a volnočasové aktivity jsou další prioritou regionálního rozvoje. Podpora Domu dětí a mládeže a dalších zájmových organizací, včetně podpory rekonstrukcí a vybavení dětských kluboven a sportovišť, je nedílnou součástí úspěšného vzdělávacího procesu.

Třeboňsko je díky unikátní přírodě s jedinečnými přírodními druhy vyhledávaným předmětem zájmu vědeckého výzkumu. K tomu přispívá zejména přítomnost dvou poboček výzkumných ústavů Akademie věd ČR - Botanický ústav AVČR a Mikrobiologický ústav AVČR, které mimo jiné spolupracují i se studenty Jihočeské univerzity. V Třeboni se nachází i archiv národního významu - Státní oblastní archiv Třeboň.

Na území mikroregionu je dostatečný počet dostupných zdravotnických zařízení zajišťujících základní péči, včetně pohotovostí. Ve všech regionálních centrech a větších obcích se nachází ordinace praktických lékařů i ambulantních specialistů. Do některých ostatních obcí lékaři dojíždějí. Specializovaná zdravotnická zařízení se nacházejí v Jindřichově Hradci a v Českých Budějovicích. V současné době je počet zubních ordinací nedostatečný a nachází se pouze ve větších regionálních městech. Podobná situace panuje i v oblasti sociálních služeb. Celý region trpí dlouhodobou naplněností zařízení pro seniory a hendikepované a i další obdobná zařízení mají nedostatečnou kapacitu. Navíc je většina sociálních služeb, tj. odb. soc. poradenství, pečovatelské služby, domov pro seniory, dostupná pouze v Třeboni. Pouze pečovatelské služby poskytují terénní formu a rozšiřují svojí dostupnost i do menších obcí Třeboňska.

Pro Třeboň charakteristické lázeňství zajišťují dva lázeňské domy. Bertiny lázně i Lázně Aurora jsou v majetku města a zajišťují tak velmi významný přínos do městského rozpočtu. Hlavními léčebnými metodami jsou rašelinové koupele, zábaly a vodoléčba.

Bezpečnost je na Třeboňsku zajišťována Policií ČR. Ve větších sídlech koordinuje a vykonává tuto činnost Městská policie. Veškeré krizové stavy řeší Integrovaný záchranný systém. Vývoj kriminality v regionu průběžně kolísá, takže z něj nelze vyvozovat dlouhodobější trendy. Pozitivním faktem zůstává mírný pokles násilných trestných činů a pokles účasti mládeže na trestné činnosti, což lze přičíst snahám o rozšiřování a zkvalitňování mimoškolních aktivit. Naopak kriminalita stoupá vždy v období turistické sezóny. To je důsledkem vyšší koncentrace lidí v regionu a v Třeboni především. Přibývá též i dopravních nehod s účastí cyklistů.

Většina obcí mikroregionu disponuje veřejným vodovodem, případně vlastní studní s kvalitní pitnou vodou, která je pod neustálým dohledem. Pozitivní je i snaha obcí o revitalizaci vodovodních řádů, která vede k dalšímu zkvalitňování poskytované vody. Podstatně horší je situace ve vybavenosti obcí kanalizací, čističkou odpadních vod a plynovodem. Kanalizací disponuje jen 58%, čističkou

odpadních vod 50% a plynovodem pouhých 42% ze všech obcí v regionu. Výhledově se nabízí využití finančních prostředků z prioritní osy č. 3, Operačního programu životního prostředí – Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika, k dostavbě ČOV a rekonstrukcím kanalizačních sítí obcí.

V závislosti na velikosti a významu jsou obce vybaveny základními službami denní potřeby, jako jsou obchody, stravování, pošty, finanční a bankovní instituce a další. Na Třeboňsku se nachází mnoho kulturních, volnočasových a sportovních zařízení. Mimo jiné se zde nalézají 23 veřejných knihoven, 4 stálá kina, 13 sakrálních staveb a 25 ostatních kulturních zařízení. Ze sportovních zařízení lze uvést 5 koupališť a bazénů, 14 tělocvičen, 34 hřišť a 2 otevřené stadiony. V regionu je dále poměrně bohatě rozvinut spolkový život v různorodých oblastech. Mezi nejčastější patří sbory dobrovolných hasičů, myslivecká sdružení, sdružení zahrádkářů a chovatelů. Tyto organizace jsou převážně financovány z členských příspěvků a příspěvků z rozpočtu obcí. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

Cestovní ruch

Třeboňsko patří k turisticky nejnavštěvovanějším a nejatraktivnějším regionům Jihočeského kraje i celé České Republiky. Na druhou stranu má však stále velké rezervy pro ještě další využití v oblasti cestovního ruchu. Mikroregion nabízí především jedinečnou člověkem přetvořenou krajinu s mnoha možnostmi aktivního využití.^[17]

Pro region je v primární nabídce cestovního ruchu charakteristická rovinatá krajina a zcela unikátní příroda s dominancí rybníčních soustav, lesů, luk a polí. Tyto dispozice a klidné prostředí, jsou spolu s přítomností dvou lázeňských domů vhodné pro odpočinek, relaxaci a zlepšování zdravotního stavu. Rovinatý profil krajiny je příhodný pro využití bohaté sítě turistických stezek a cyklotras. Na Třeboňsku je přítomno mimo jiné i řada historických, kulturních a technicky cenných památek.

Využití sekundární nabídky cestovního ruchu je významně ovlivněno sezónností. Hlavní sezóna zde začíná přibližně v polovině června a končí na počátku měsíce října. Statisticky převažují turisté z tuzemska s přibližně 70% podílem. Vyjma roku 2007, kdy byl zaznamenán výrazný propad přenocování domácích turistů, se zdá místní cestovní ruch celkem stabilizovaný. Jistý trend lze pozorovat ve vývoji celkového počtu přenocování, kdy turisté v posledních letech více preferují pouze jednodenní návštěvu.

Největším problémem Třeboňska v oblasti cestovního ruchu je sezónnost a kumulace akcí právě v letních měsících. Velká koncentrace lidí sebou přináší nejen prosperitu města a hospodářský růst, ale bohužel i vyšší kriminalitu a velké zatížení pro místní infrastrukturu. Jedno z možných řešení nabízí Investiční priorita 6c SC 3.1 – Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního

dědictví z Integrovaného regionálního operačního programu. Ta podporuje incentivní cestovní ruch, podporu vzniku nových akcí mimo letní sezónu a vzniku stálých expozic.

Téměř třetina všech návštěvníků dorazí na Třeboňsko za poznáním a návštěvou turistických atraktivit. V tomto ohledu je nutné zmínit neuspokojivý stav některých kulturních památek. Pro úspěšný rozvoj je do budoucna nutné získat potřebné finanční prostředky na rekonstrukci předmětných objektů. Chátrání se týká i mnoha ostatních objektů, mnohdy v centrech měst a obcí. V rámci rozvoje podnikání či cestovního ruchu je nutné podporovat využívání a obnovu těchto „brownfieldů“.

Region je v současnosti považován za jednu z nejlepších cykloturistických destinací vůbec. Přírodní a kulturní podmínky jsou vhodné nejen pro sportovně založené cyklisty, ale i pro rodiny s dětmi. Cykloturistika je na Třeboňsku jedním z hlavních odvětví cestovního ruchu, avšak stále nejsou využity všechny možnosti, které oblast nabízí. V mnoha menších obcích mikroregionu je nabídka služeb souvisejících s cykloturistikou na velmi nízké úrovni a projíždějící turisté nepřinášejí obci žádný užitek. Turistické stezky a cyklotrasy jsou především v odlehlejších oblastech, mnohdy ve špatném technickém stavu. Jedná se především o různé mostky, lávky atp. Finance pro obnovu této infrastruktury lze čerpat hlavně z Programu rozvoje venkova M08 – Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

K nejnámějším naučným stezkám náleží Cesta kolem Světa, na kterou může návštěvník vyrazit jak pěšky, tak na kole přímo z Třeboně. Přímo v centru Třeboně začíná hned několik dalších naučných stezek. Na výlet k největšímu českému rybníku vede naučná stezka Rožmberk a třeboňské nejbližší okolí lze prozkoumat na příhodně nazvané stezce Okolo Třeboně. V regionu se nachází nespočet rašelinišť. Na nejnámější z nich, přírodní rezervaci Červená blata, se turisté mohou vydat stejnojmennou naučnou stezkou.

Velké množství vodní ploch nabízí v letních měsících ideální příležitost pro koupání v přírodě. Velké množství rybníků, vodních toků a pískoven v jižní části však často nevyhovují hygienickým podmínkám. V případě špatného počasí je možnost využít krytých bazénů a wellness v místních lázních.^[18]

V letním období je nabídka kulturních akcí velmi široká. V hlavní turistické sezóně se zde koná několik desítek festivalů a koncertů, na které se každoročně sjíždí tisíce návštěvníků. Pozitivní je i různorodost akcí, zaměřených jak na mladší publikum, tak na starší a střední věkové skupiny. Naopak mimo sezónní nabídka je velmi omezená. Návštěvníci a místní obyvatelé se po většinu času musejí spokojit s celoroční hudební produkcí místních podniků. (MAS TŘEBOŇSKO 2014)

SWOT analýza

SWOT analýza rozvoje Třeboňska vychází z již výše vypracované charakteristiky území. Silné a slabé stránky reflektují současný stav na území. Příležitosti a ohrožení definují aktivity, které je třeba vyvinout, příp. které je nutné řešit, aby došlo k eliminaci slabých stránek, a aby byly silné stránky rozvíjeny a využívány ve prospěch rozvoje území.

Tab. 1: SWOT analýza Třeboňska - část 1: Silné a slabé stránky

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Třeboňská rybníční soustava a hustá síť říček, potoků a stok ▪ Žádné větší zdroje znečištění ovzduší ▪ Ekologické a šetrné využívání zemědělské půdy ▪ Existence železnice napojené na IV. tranzitní koridor ▪ Silniční síť navazuje na dálnici D3 ▪ Velký podíl obcí s vodovodem a plynofikací ▪ Rovnoměrně rozmístěná síť základních škol ▪ Existence středoškolského vzdělávání ▪ Přítomnost vědeckých a výzkumných zařízení ▪ Intenzivní zájem investorů o oblast ▪ Různorodá nabídka průmyslové a zemědělské výroby ▪ Vybavenost institucemi trhu ▪ Velké množství kulturních, přírodních a technických památek ▪ Množství kulturních akcí ▪ Dlouholetá tradice lázeňství ▪ Celoroční využití ubytovacích kapacit pro lázeňské hosty ▪ Dostatečné území pro rozšiřování obytné, výrobní a obslužné funkce obcí ▪ Uspokojivá kvalita sociálních a zdravotnických služeb 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Malé pokrytí ČOV ▪ Velký podíl domácností vytápějících tuhými palivy ▪ Nižší úrodnost půdy ▪ Špatný stav místních a účelových komunikací ▪ Nevyhovující stav doprovodné infrastruktury ▪ Pomalý rozvoj cyklostezek ▪ Nedostatečný počet mateřských škol ▪ Malý zájem o technické vzdělávání ▪ Nízký počet speciálních tříd pro žáky se zdrav. postižením ▪ Malá podpora mimoškolních aktivit ▪ Nedostatečná kapacita domovů pro seniory a dalších zařízení ▪ Malá podpora malého a středního podnikání ▪ Nízká konkurenceschopnost venkovské ekonomiky ▪ Nedostatečná nabídka mimosezónních produktů ▪ Sezónnost a kumulace kulturních akcí v letní sezóně ▪ Špatný stav cyklostezek a některých památek ▪ Stárnutí obyvatelstva na venkově ▪ Nedostatečná dopravní obslužnost v některých obcích regionu

Zdroj: MAS Třeboňsko, vlastní zpracování

Tab. 2: SWOT analýza Třeboňska - část 2: Příležitosti a hrozby

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využití vodních ploch pro rekreaci ▪ Využití dotací pro výměnu nevyhovujících kotlů ▪ Podpora a zvyšování počtu ekologických zemědělců ▪ Větší ekonomické využití železnice v souvislosti s její elektrifikací ▪ Ekonomický růst spojený s dostavbou dálnice D3 ▪ Dobudování ČOV a plynovodů ▪ Spolupráce místních podniků se středními školami ▪ Podpora dalšího vzdělávání, rekvalifikací a zvyšování odbornosti uchazečů o zaměstnání ▪ Rozvoj malého a středního podnikání v cestovním ruchu ▪ Využití obnovitelných zdrojů energie ▪ Nárůst pracovních míst v oblasti cestovního ruchu ▪ Podpora nevyužívaných lokalit s potenciálem v cestovním ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intenzivní hospodaření na rybnících ▪ Zvyšování produkce komunálního odpadu ▪ Zvyšování používání umělých hnojiv ▪ Malá dotační podpora pro dostavbu technické infrastruktury ▪ Nedostatek financí pro údržbu místních komunikací ▪ Zhoršování kvality silnic 1. a 2. tříd ▪ Uzavírání a slučování středních škol ▪ Prohloubení problému sezonní nabídky práce ▪ Snižování počtu absolventů s odborným zaměřením ▪ Vylidňování venkova do větších center nebo za hranice mikroregionu ▪ Úpadek učňovského školství ▪ Nízký standard kvality turistických služeb ▪ Přetíženost hlavní turistické sezóny ▪ Konkurence rakouské turistické nabídky ▪ Horší komunikace a spolupráce obcí

Zdroj: MAS Třeboňsko, vlastní zpracování

Data získatelná pro vybrané území

Výpis získatelných dat pro vybrané území vznikl na základě studijních zkušeností, poznatků od zástupců MAS Třeboňsko a prostřednictvím prostudované literatury, zejména publikace *Studium rozvoje regionu založené na vizualizaci geoinformačních databází* od Oldřicha Mikulíka a kolektivu.

Geologické prostředí

Data geologického charakteru lze nejnázne dohledat na **České geologické službě**. Ta zpracovává údaje o geologickém složení státního území a poskytuje je správním orgánům pro politická a hospodářská rozhodnutí. ČGS disponuje největší databází analogových i digitálních geologických dat na území ČR. V současnosti jsou zdigitalizovány geologické mapy 1 : 50 000 pro celé území ČR a některé geologické mapy v měřítku 1 : 25 000. Mapy jsou poskytovány na smluvním základě jako celý list nebo jen jeho část. Geologické mapové podklady v regionálním měřítku jsou dostupné též na serveru **České informační agentury pro životní prostředí (CENIA)**. Tyto mapové vrstvy slouží k charakterizování geologického podloží regionálních celků. Dalším obsáhlým zdrojem geologických dat jsou databáze speciálních projektů **Ministerstva životního prostředí ČR**. Jedná se především o data zpracovaná pro různé krajinotvorné programy, např. Program revitalizace říčních systémů.

Georeliéf

Hlavní datovou základnu pro mapové zpracování reliéfu vybraného území je **Základní báze geografických dat**, kterou spravuje **ČUZK**. Základní báze geografických dat je digitální topografický model odvozený z mapového obrazu Základní mapy ČR 1 : 10 000, který je možno dle potřeb upravit. Základní charakteristiky reliéfu v mapové podobě shromažďuje **Ústav geoniky AV ČR, pobočka Brno**. Zájemcům zde poskytnou Soubor fyzicko-geografických map ČR v měřítku 1 : 500 000, podrobné geomorfologické mapy a mapy reliéfů vybraných území. Především rastrové topografické mapy a digitální modely reliéfu nabízí **Vojenský geografický a meteorologický úřad v Dobrušce**. Mapu geomorfologického členění v měřítku 1 : 500 000 s názvem Geomorfologické jednotky ČR 2005 nabízí i **AOPK ČR. Správy CHKO** příslušných území nabízejí mapy charakteristických geografických jevů pro jejich region, např. krasové oblasti.

Půdy

Informace a podklady týkající se půdy a jejího využití lze získat na stránkách **Agentury ochrany přírody a krajiny**, jež nabízí Půdní mapy ČR v měřítku 1 : 50 000. Půdní klasifikace a základní informace o stavu půd poskytuje **Ministerstvo životního prostředí ČR**. Aktuální podklady pro analýzu

půdní složky lze čerpat ze Syntetické půdní mapy České republiky 1 : 200 000, kterou zpracoval **Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy Praha**. Mnoho statistických údajů potřebných pro zpracování map, volně dostupné podkladové mapy v měřítku 1 : 50000 poskytuje **Agrocenzus od Českého statistického úřadu**. Informace k specifické půdní problematice zpracovává **Ústav hospodářské úpravy lesa a Česká informační agentura pro životní prostředí (CENIA)**.

Klima

Základní zdroj dat pro klimatickou charakteristiku regionu je **Český hydrometeorologický ústav**. Ten pravidelně poskytuje ročenky plné přehledných datových souborů i aktuální a historicky naměřená data. Zahrnuje obory, jako jsou čistota ovzduší, hydrologie, klimatologie nebo meteorologie. Data o naměřených látkách znečišťujících ovzduší shromažďuje **Informační systém kvality ovzduší (ISKO)**.

Vodstvo

Informace a podklady o hydrologické situaci v území lze získat z několika významných zdrojů. Jedním z nich je **Informační systém veřejné správy Ministerstva zemědělství ČR** pro evidenci vodních toků a jejich povodí, vodních nádrží, odběrů povrchových a podzemních vod, vypouštění odpadních vod atd. Podobný zdroj je i **Informační systém veřejné správy Ministerstva životního prostředí ČR**, který eviduje hydrologické rajóny, vodní útvary a jejich stav a záplavová území. Podrobné charakteristiky vodních toků, metodickou, konzultační a koordinační odbornou podporu veřejné správy zajišťuje **Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka**. Ten poskytuje i mnoho mapových výstupů v měřítku 1 : 200 000 a 1 : 500 000, právě s hydrologickým zaměřením.

Socioekonomická část

Vzhledem k neustálému vývoji a proměně trendů v socioekonomické sféře je nutné využívat aktuálních a dostatečně informovaných zdrojů z místa dění. Většinu statistických podkladů pro všechny oblasti socioekonomické charakteristiky nabízí **Český statistický úřad ve Sčítání lidu, domů a bytů po úroveň obcí (SLDB)** a **Veřejné databáze (VZB ČSÚ)**. V těchto publikacích lze nalézt velké množství údajů různých kategorií od obyvatelstva, přes sociální vybavenost až po zemědělství. Nevýhoda těchto údajů spočívá v jejich aktuálnosti v době vzniku. Výhodou je naopak možnost dohledání údajů několik let nazpět a vytvoření tak zajímavého srovnání a vývoje.

V jednotlivých oblastech socioekonomické charakteristiky lze využít aktualizované publikace vydávané institucemi zaměřenými na konkrétní obor. Sběr a zpracování zdravotnických údajů a informací zajišťuje **Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR**. Některé zdravotnické registry rovněž spravují jednotlivé pracoviště **Krajské hygienické správy**.

Významným zdrojem dat o sídelních systémech je **Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RUIÁN)** ve správě **Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního**. Do určité míry nahrazuje katastr nemovitostí a poskytuje údaje o základních územních prvcích. Evidenci územně plánovací činnosti v ČR má na starosti **Útvar územního rozvoje**. Tento útvar však poskytuje pouze obecné informace o plánované činnosti, nikoliv žádné registry či databáze.

Podklady k průmyslové činnosti lze opět čerpat ze statistických přehledů ČSÚ a **Ministerstva průmyslu a obchodu ČR**.

Pro oblast zemědělství a lesnictví, je kromě obecného přehledu ČSÚ, dostupných mnoho specializovaných zdrojů poskytující informace. Podle potřeby lze využít podklady **Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního, Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půd, Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky, Státního zemědělského intervenčního fondu, Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, Ústavu zemědělských a potravinářských informací, Českého včelařského svazu** a od mnoha dalších odborně zaměřených institucí zabývajících se sběrem a zpracováním analytických dat.

Nejvýznamnějším zdrojem dat o dopravě je **Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD)**. ŘSD zpracovává mapové podklady s tematikou silniční a dálniční sítě na regionální i celostátní úrovni. Dále poskytují **Jednotný systém dopravních informací o ČR**, který poskytuje pravidelně aktualizované informace o uzavírkách, sjízdnosti komunikací atd. Naposledy v roce 2010 provedlo **Ministerstvo dopravy ČR** sčítání dopravy. Statistická data z železnic jsou spravována státní organizací **Správou železničních dopravních cest**.

Informace o kultuře a cestovním ruchu poskytuje Český statistický úřad. Nabízí údaje o kapacitách a výkonech hromadných ubytovacích zařízení, počtu zahraničních hostů nebo například uskutečněné delší cesty za účelem trávení volného času. Zdrojem dat je také **Ministerstvo kultury ČR**.

Statistické údaje a informace ze školství poskytuje **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR**, které provádí resortní šetření v oblastech regionálního školství. Správu a rozvoj komplexní datové základny zajišťuje **Ústav pro informace ve vzdělávání**.

Významným zdrojem aktuálních informací jsou také zájmové skupiny, svazky obcí a místní akční skupiny působící na vybraném území. Na území Třeboňska působí **Svazek obcí regionu Třeboňsko, Svazek obcí Vodovod Hamr, Mikroregion Jindřichohradecko –západ, Místní akční skupina Třeboňsko** a další. Tyto organizace mají aktuální přehled o stavu a potřebách v regionu a zároveň se snaží o podporu a rozvoj jednotlivých obcí. Zajišťují dotazníkové šetření, plošné průzkumy a pravidelné analýzy stavu regionu pro další rozvojové strategie.

Koncepce atlasu

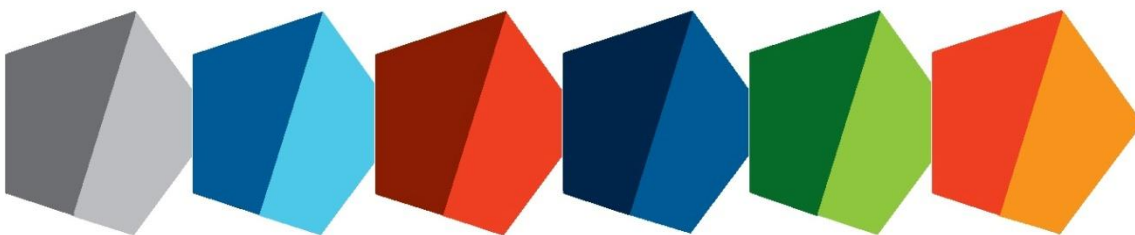
Vlastní formát zpracování

Při samotném zpracování je nutné dodržovat všechna pravidla atlasové tvorby a zohlednit způsob využití atlasu. Na základě zpracované geografické charakteristiky, odborné literatury a analýzy místních specifik byl zvolen následující postup, který by měl sloužit jako archivace současné problematiky k určitému datu a zároveň jako kvalitní podklad pro hledání koncepčního řešení v dané oblasti do budoucna. Velmi významnou publikací pro tvorbu byl **Tematický atlas kraje Vysočina** (KÚ kraje Vysočina 2008), který byl do jisté míry inspirací pro sestavení jednotlivých tematických celků.

Původní koncepce, která vycházela především z teoretických znalostí z regionální a odborné literatury, interpretovala především obecně zjistitelné geografické poznatky o území. Po intenzivní spolupráci s MAS Třeboňsko, byly téměř všechny tematické oblasti upraveny pro jejich potřeby. V nové koncepci se zvýšil důraz kladený na oblast lidských zdrojů, služeb a dopravy. Zájem ze strany MAS byl zejména v oblasti migrace obyvatel, počtu zařízení předškolního vzdělávání v závislosti na počtu narozených dětí, vybavenosti obcí službami nebo dopravní obslužnosti regionu. V těchto oblastech třeboňský region zaostává a tento atlas by měl do budoucna poskytnout potřebné podklady pro další rozvoj regionu. Naopak úroveň cestovního ruchu a přírodních podmínek je na vysoké úrovni a v atlasu jím tudíž není věnováno tolik prostoru. Oproti původní koncepci tak výrazně ubylo listů s obecně zaměřeným obsahem na úkor listů s konkrétní regionální problematikou. Mezi vyřazená témata patří například četnost chat a chalup, bytová výstavba nebo strany obsahující pouze doprovodný text. Atlas je navržen v konstrukčním formátu A4 ve standardním rozlišení a v rozsahu přibližně 30 stran. Všechny mapy budou v souřadnicovém systému S-JTSK v Křovákově zobrazení.

Obsah atlasu je tvořen šesti základními, barevně odlišenými tematickými celky, viz obrázek č. 1. Barevné schéma vychází z loga města Třeboně. Každému z těchto okruhů bude náležet různě velké množství listů, vždy podle toho, jak je daný tematický celek pro problematiku mikroregionu důležitý. Každý tematický list bude obsahovat hlavní mapu řešeného regionu, vždy v přibližném měřítku

Obrázek č. 1 – Barevná paleta tematických celků

Zdroj: vlastní zpracování

1 : 150 000 nebo 1 : 250 000. Podle potřeby může být obsah jednotlivých listů doplněn o grafy, tabulky, obrázkové přílohy nebo textovou část.

Konečná grafická podoba bude vždy podléhat hlavně přehlednosti a všechny rušivé elementy budou případně vynechány. Každé jednotlivé téma bude mít vlastní odstín barvy. Barevná paleta bude vycházet z loga města Třeboně, které tvoří pětilistá mnohobarevná růže. V levém, respektive zrcadlově převráceném pravém horním rohu každého listu, bude umístěno právě toto logo a z jeho středu budou vertikálně i horizontálně vycházet tenké lemující pruhy v barvě tématu. Celý list bude na světlém podkladu s barevným stínováním. Veškerý doprovodný obsah bude umístěn do rámečků a bublin tak, aby obsah neztrácel na čitelnosti a jednoduchosti.

Obrázek č. 2 – Šablona atlasu

Zdroj: vlastní zpracování

Mapový obsah bude vytvořen pomocí ArcMap 10.3. Tabulky, grafy a textové části budou zpracovány pomocí Excel 2007 a Word 2007 od společnosti Microsoft. Grafická podoba celého atlasu bude vyvedena v různých grafických editorech, nejčastěji však v programu GIMP. Všechny výstupy budou ve formátu PNG, aby nedocházelo ke zbytečné ztrátě kvality. Celá publikace pak bude dostupná i v elektronické podobě v PDF formátu.

Návrh koncepce

Úvod a seznámení s regionem

1. strana

Úvodní slovo a základní informace

Na prvním listu se bude nacházet obecné představení atlasu. Čtenář bude zasvěcen do celkového pojetí zpracování, komu atlas slouží a co je jeho cílem. Celé úvodní slovo může být zaštitěno významnou regionální osobností, která přidá své osobní dojmy a zajímavosti získané po zhlédnutí atlasu.

2. strana

Obsah

V obsahu atlasu budou uvedeny všechny zpracované mapy s měřítkem. Celý obsah bude očíslován a rozdělen do příslušných barevných témat.

3. strana

Obecně zeměpisná mapa

První dva mapové listy atlasu budou patřit seznámení s regionem Třeboňsko. Dvojlist si klade za cíl, aby byl uživatel atlasu schopen se zorientovat v přibližné poloze Třeboňska k okolním regionům, a aby se seznámil s tvarem a základními atributy území. V tomto duchu se ponese obecně zeměpisná mapa v měřítku 1 : 150 000 na třetí stránce. Bude na ní jemně znázorněn reliéf, nejvýznamnější sídla, komunikace I. a II. třídy, železnice, vodní plochy a toky. Podklady poskytuje Národní geoportál INSPIRE nebo datová sada ArcČR 500. Jako textová příloha zde bude využita historie Třeboňska a jeho postupný vývoj.

4. strana

Administrativní členění

Zde bude mapa administrativního členění v měřítku 1 : 150 000, která rozdělí region na území jednotlivých obcí. Dále na tomto listu lze umístit menší doplňující mapu znázorňující polohu Třeboňska v rámci okresu, kraje nebo celé České republiky. Díky tomu, že mikroregion leží na území dvou obcí s rozšířenou působností, se zde nabízí možnost využít další pomocnou mapu k zobrazení tohoto rozložení. Polygonové podklady administrativního členění lze získat z datové sady ArcČR 500. Prázdná místa lze vyplnit vhodně vybranými obrázky z prostředí Třeboňska nebo představit logo Třeboně, jakožto „průvodce“ celým atlasem. Pro větší atraktivnost je možno obsah doplnit o statistické zajímavosti vázající se k regionu.

Životní prostředí

5. strana

Ortofotomapa regionu

Na úvodním listu tematického celku zabývajícím se životním prostředím se bude nacházet ortofotomapa Třeboňska v měřítku 1: 150 000. Na mapě budou nastíněné jednotlivé obce i s jejich hranicemi. Ortofotomapu lze pořídit na Národním geoportálu INSPIRE. Tyto letecké snímky budou sloužit k ilustraci skutečného krajinného pokryvu. Pro zvýšení atraktivnosti lze do rohu mapového listu umístit historickou mapu území.

6. stránka

Geologie a geomorfologie

Celému listu bude dominovat geomorfologická mapa v měřítku 1 : 150 000. Bude obsahovat jednotlivé geomorfologické celky vyskytující se na území Třeboňska, ale bude zde nastíněno i širší okolí tak, aby byl uživatel schopen samostatně morfologické jednotky poskládat do větších celků. Podklady pro obě mapy jsou ke stažení z portálu České geologické služby a Národního geoportálu INSPIRE. Nevyužitá místa na listu budou využita k vyobrazení příčného profilu celého území a mapy s geologickým složením.

7. stránka

Využití země a půdní poměry

Hlavní mapa listu v měřítku 1 : 150 000 bude zobrazovat využití země. Mapa využití země je vhodná zejména k hodnocení krajiny z hlediska vhodnosti pro jednotlivé způsoby využívání. Půdní poměry znázorňuje menší doplňující mapa v měřítku 1: 250 000. Místní půdní typy jsou pro tuto oblast velmi specifické. Data pro zpracování využití země a půdních poměrů poskytuje Česká geologická služba, Národní geoportál INSPIRE nebo AOPK ČR. Zbývající místo v mapovém listu lze doplnit o výšečový graf znázorňující landuse a textovou část představující místní půdní typy.

8. stránka

Eroze

Mapa v měřítku 1 : 150 000 interpretující vliv eroze na půdní pokryv si klade za cíl zmírnění jejího negativního projevu. Kartogram s hodnotami erozního smyvu půdy bude vypočítán ze srážko-odtokových poměrů, orografie terénu a půdních vlastností. Tyto podklady lze pořídit na portálu České informační agentury pro životní prostředí. Eroze je rozšířena především v severní části regionu, kde převažují větší zemědělské plochy.

9. stránka

Klima a kvalita ovzduší

Na následujícím listu bude umístěna mapa 1: 250 000 klimatických oblastí dle E. Quitta. Druhá mapa na listu v tom samém měřítku bude interpretovat oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, zejména v topné sezóně. Data poskytuje Český hydrometeorologický ústav. Volná místa lze využít například pro podrobný popis jednotlivých klimatických oblastí nacházejících se na území Třeboňska nebo umístění grafu ročního chodu teplot a srážek.

10. stránka

Vodstvo

Důležitou tematickou oblastí pro Třeboňsko je vodstvo. Svůj dnešní krajinný ráz region získal především díky zásahům člověka do rybníční soustavy. Mapovému listu bude dominovat mapa vodních toků a ploch v měřítku 1 : 150 000. Pro co nejlepší představu o hydrologických poměrech na území mikroregionu, bude jako podklad použité výškové členění reliéfu. Pro oblast hydrologie je

nejvhodnější použít podklady z Digitální báze vodohospodářských dat DIBAVOD. Doprovodný obsah bude uvádět spádové křivky dvou největších vodních toků v oblasti – Lužnice a Nežárky.

11. stránka

Ochrana přírody

Třeboňské přírodní bohatství se dochovalo do dnešní podoby jen díky důsledné ochraně. Ochrana přírody se bude věnovat mapa v měřítku 1 : 150 000. Budou v ní zobrazeny nejpodstatnější ochranné aktivity v oblasti. Kromě plošných chráněných území, jako je chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace nebo biosférická rezervace, zde budou vyobrazeny i přírodní útvary menších rozloh, jako jsou například národní přírodní památky a významné krajinné prvky. AOPK ČR poskytuje shapefile přímo zaměřené na všechny druhy ochrany.

Lidské zdroje

12. stránka

Počet obyvatel a věková struktura v závislosti na počtu zdravotnických zařízení

Tematický celek lidských zdrojů uvede mapový list s charakteristikou věkové struktury obyvatelstva v závislosti na počtu zdravotnických zařízení v měřítku 1 : 150 000. Třeboňský mikroregion, jako mnoho dalších, trpí na odchod mladých produktivních lidí za prací a službami do velkých měst. Tento jev bude nejjednodušší vyobrazit pomocí kartogramu indexu stáří spolu s výsečovým grafem věkové struktury – předproduktivní, poproduktivní a bodovým znázorněním rozmístění zdravotnických zařízení. Potřebné podklady pro polygony nabízí datová sada ArcČR 500, případně aktualizovaná o data z ČSÚ. Okolo bude umístěna přehledná věková pyramida celého regionu.

13. stránka

Počet zařízení předškolního vzdělávání v závislosti na porodnosti

Vzhledem k nedostatečným kapacitám v zařízeních předškolního vzdělávání je nutné do budoucna sledovat průběžný stav porodnosti v regionu. Tento jev lze vyobrazit kartogramem hrubé míry porodnosti v měřítku 1 : 150 000 spolu s bodovou metodou interpretující rozmístění těchto zařízení. Body budou velikostně rozděleny podle kapacit jednotlivých zařízení. Data o porodnosti jsou dostupná z ČSÚ. Podklady pro počet a rozmístění zařízení předškolního vzdělávání lze získat na příslušném MÚ. Doplnující obsah zajistí graf s vývojem porodnosti na Třeboňsku.

14. stránka

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Pro podkladovou mapu v měřítku 1: 150 000 pro kartodiagram vzdělanostní struktury bude zvolen podíl obyvatel s vyučením ve srovnání s celkovým počtem. Tato skupina obyvatel je v současnosti nedostatkovým zbožím na regionálním trhu práce. Jednotlivé polygony lze aktualizovat dle dat z MŠMT ČR. Výšečový graf pak bude zobrazovat podíl jednotlivých úrovní dosaženého vzdělání za jednotlivé obce.

15. stránka

Počet a struktura studentů v závislosti na počet školních zařízení

Podklad z kartogramu v měřítku 1 : 150 000 vykazujícího podíl studentů na celkový počet obyvatel obce bude doplňovat výšečový graf, na kterém bude patrná struktura studentů v jednotlivých obcích. Počet a stavy školních zařízení jsou poskytovány na odboru školství a sociálních věcí na MÚ Třeboň. V závislosti na této struktuře bude vhodné doplnit mapu o bodové vyjádření rozmístění školních zařízení podle druhu.

16. stránka

Ekonomicky aktivní obyvatelé

Rozložení ekonomicky aktivních lidských zdrojů v regionu bude interpretovat kartogram v měřítku 1 : 150 000. Bude se jednat o kartogram, vyjadřující podíl EAO k celkovému počtu obyvatel v obci. Potřebná data jsou dostupná v datové sadě ArcČR 500. Na základě této mapy lze lokalizovat, kde region disponuje větším či menším počtem pracovních sil.

17. stránka

Migrace obyvatel

Ačkoliv město Třeboň v dlouhodobém hledisku obyvatele postupně ztrácí, tak celý mikroregion až na výjimky stagnuje nebo populačně roste. Vývoj počtu obyvatel je ovlivněn dostupností služeb, dopravní obslužností a kvalitou života v regionu. Na tuto migrační skutečnost se zaměří mapa migrace obyvatel. Podklady pro polygony jsou dostupné z průběžně aktualizované datové sady ČSÚ. Tento kartogram v měřítku 1 : 150 000 bude přehledně interpretovat přírůstek či úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel v posledních letech za jednotlivé obce.

Denní dojíždka

Z další demografické problematiky zde bude umístěna mapa v měřítku 1 : 150 000 s každodenní dojíždkou do škol a zaměstnání. Kartogram si klade za cíl čtenáři ve stručnosti představit podíl obyvatel, kteří denně vyjíždí do škol a za prací ve srovnání s celkovým počtem obyvatel obce. Dále zde budou nastíněny všechny významnější každodenní proudy pohybu obyvatelstva. Mapa bude obsahovat hlavní směry dojíždky do spádových center za hranicemi regionu, kterými jsou České Budějovice nebo Jindřichův Hradec, včetně spletené sítě dojíždění uvnitř třeboňského regionu. Podklady pro polygony i linie s dojíždkovými proudy jsou dostupné na ČSÚ.

Hospodářství a doprava

Největší zaměstnavatelé a trh práce

První mapový list z hospodářství znázorňuje strukturu zaměstnanosti. Metodou značek bude v mapě v měřítku 1 : 150 000 vyobrazeno rozložení a absolutní počet zaměstnanců u nejvýznamnějších zaměstnavatelů v regionu. Jako podklad bude sloužit kartogram s mírou nezaměstnanosti za jednotlivé obce spolu s číselným vyjádřením absolutního počtu uchazečů o práci. Mapa nabídne pohled na potenciální lokality pro umístění výroby, nebo důležitost významných zaměstnavatelů pro místní část regionu. Kromě podkladů z ČSÚ lze při tvorbě tohoto listu využít i data poskytovaná místním Úřadem práce.

Soukromé podnikání a čerpání dotací

Na dalším listu se bude nacházet kartogram 1 : 150 000, který bude popisovat procentuální využívání dotací prostřednictvím MAS Třeboňsko za jednotlivé obce. Z čerpání financí z programu Leader za období 2007 – 2013 je patrné, že na Třeboňsku bylo vyčerpáno téměř 98% všech možných prostředků. Následně bude bodovou metodou zobrazeno rozložení osob samostatně výdělečně činných. Spolu s podkladovým kartogramem nám mapa poskytne podklady pro zacílení podpory využívání dotací. Data o čerpání dotací poskytuje místní akční skupina a seznam živnostníků lze získat na příslušném Živnostenském úřadě.

21. stránka

Brownfields

Problematika nevyužívaných ploch a chátrajících objektů je aktuální na celém území mikroregionu. Kombinací areálové a bodové metody bude mapa vyjadřovat prostorové rozložení brownfields v území. Mapový list bude obsahovat i výřezy center větších sídel v menším měřítku, pro detailnější znázornění výskytu těchto ploch. Podkladové materiály pro zpracování brownfields polygonů v regionu poskytují územní plány obcí, či příslušné obecní a městské úřady.

22. stránka

Dopravní obslužnost

Další list se zaměří na dopravní dostupnost a obslužnost. Vzhledem k faktu, že na Třeboňsku převažuje přeprava individuální dopravou, zobrazí kartogram v měřítku 1 : 150 000 časovou dostupnost do centra mikroregionu (Třeboň) právě tímto typem dopravy. Konkrétní odstín barvy, který vybraná obec bude mít, bude znázorňovat určitý časový interval nutný pro dopravu do centra mikroregionu. Podklady pro jednotlivé polygony vzejdou vlastním měřením. Tento kartogram bude metodou značek doplněn o výsledky šetření obslužnosti obcí veřejnou hromadnou dopravou. U každé obce se budou nacházet dva typy různě velkých značek, jedna bude interpretovat počet spojů z obce do centra regionu v dopravní špičce ve všední den a druhá celý den o víkendu. Značky budou zpracovány z podkladů z portálu Idos.

23. stránka

Nehodovost a intenzita dopravy

Dalšímu listu, zaměřujícímu se na dopravu, bude dominovat mapa intenzity dopravy na Třeboňsku v měřítku 1 : 150 000. Jednotlivé silniční úseky budou od sebe stuhovou metodou barevně odlišeny, podle dopravní vytíženosti. Údaje o intenzitě dopravy poskytuje Ředitelství silnic a dálnic. Menší doplňující mapa bude interpretovat nehodovost na místních silnicích. Využívat k tomu opět bude zvýraznění různě barevnými liniemi dle intenzity. Statistiky o nehodovosti shromažďuje Policie ČR.

24. stránka

Technický stav komunikací

Stav komunikací na Třeboňsku je na dostačující úrovni, avšak nachází se zde úseky, především v severní části regionu s dálničním přivaděčem, vyžadující neodkladnou rekonstrukci. Jednotlivé úseky komunikací, budou podobně jako v předcházejícím případě s intenzitou dopravy a nehodovostí, od sebe barevně odlišeny, podle předem připravené hodnotící škály nutnosti rekonstrukce. Jako podklad lze využít kartogram v měřítku 1 : 150 000 popisující podíl komunikací vyžadující rekonstrukci na celkovém počtu. Mapu je možné opět doplnit o výřez center větších sídel s vyobrazením technického stavu místních a účelových komunikací.

Služby a technická infrastruktura

25. stránka

Stav technické infrastruktury 1/2

První list v tomto tematickém okruhu se bude zabývat velmi aktuálním problémem celého Třeboňska. Špatný stav technické infrastruktury, zejména zastávek veřejné hromadné dopravy a prostrou kolem nich, bude interpretovat kartogram v měřítku 1 : 150 000 popisující podíl zastávek veřejné hromadné dopravy vyžadující rekonstrukci na celkovém počtu. Bodovou metodou lze jednotlivé stanoviště vyznačit do mapy.

26. stránka

Stav technické infrastruktury 2/2

Většina obcí mikroregionu má vlastní vodovodní řád, avšak čističkou odpadních vod a kanalizací disponuje jen necelá polovina. Na mapě v měřítku 1 : 150 000 bude bodovou metodou zvýrazněno, která obec touto technickou infrastrukturou disponuje a metodou linií lze dokreslit distribuční síť plynu.

27. stránka

Nabídka mimoškolních aktivit

Mapa v měřítku 1 : 150 000 bude zobrazovat, kolik možností volnočasových a mimoškolních aktivit nabízí jednotlivé obce. Kartogram znázorní podíl organizací, nabízejících tyto aktivity, na 100 obyvatel. Informace o výskytu volnočasových a mimoškolních aktivit poskytují příslušné obecní a městské úřady.

28. stránka

Nabídka služeb pro občany

V podobném duchu se nese i následující mapový list opět v měřítku 1 : 150 000. Kartogram zachyčí podíl všech zařízení poskytujících služby na území obce na 100 obyvatel. Mapa si klade za cíl poukázat na obce s nedostatečným pokrytím službami (knihovny, obchody, pošty apod.).

Kultura a cestovní ruch

29. stránka

Síť cyklostezek

Cykloturistika je profilující pro podobu cestovního ruchu na Třeboňsku. Na mapovém listu v měřítku 1 : 150 000 se bude nacházet přehledná mapa cyklostezek. Stezky budou barevně rozlišeny a očíslovány. Ke každému číslu bude v prostorech kolem mapy přiřazen název a stručné představení dané cyklostezky. V mapě budou dále vyznačeny přírodní a kulturní zajímavosti. Zaneseny sem budou i možnosti občerstvení po cestě, tak aby byl uživatel podle vzniklé mapy schopen naplánovat celodenní výlet. Přehledné podklady pro zpracování poskytuje Cykloserver.cz.

30. stránka

Technický stav cyklostezek a potenciální nové lokality

Stav některých cyklostezek je v současné době v havarijním stavu. Jedná se především o různé mostky, přejezdy a informační tabule. K zachycení toho jevu bude použita kombinace bodové a liniové metody, která zachytí rozmístění těchto objektů v oblasti. V mapě s měřítkem 1 : 150 000 budou dále nastíněny dosud nevyužívané, turisticky zajímavé lokality s velkým potenciálem do budoucna. Jediným a aktualizovaným zdrojem podkladů pro tento mapový list je vlastní mapování stavu. Potenciální nové lokality lze vyhodnotit na základě konfrontace současného stavu s nabídkou kulturních a přírodních zajímavostí.

31. stránka

Ubytovací zařízení a cestovní ruch

Na posledním mapovém listu bude kartogram v měřítku 1 : 150 000, který znázorní ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích mikroregionu. Lze očekávat, že počet ubytovacích zařízení bude stoupat v blízkosti frekventovaných turistických stezek a ve velkých městech. Dále zde bude

nastíněna říční síť, rybníční soustava, nejvýznamnější kempy a přírodní a kulturní zajímavosti. Podrobné informace a stavy ubytovacích a občerstvovacích zařízení zveřejňuje ČSÚ.

Závěr

Při zpracovávání mé bakalářské práce jsem využil především dobré znalosti místa, jeho okolí a bezproblémovou komunikaci s místní akční skupiny. I přes množství znalostí, které jsem o třeboňském regionu zpočátku psaní měl, se mi při práci mnohokrát podařilo získat zajímavé a nové poznatky, které rozšířily můj rozhled a vnímání rodného prostředí. Podstatně největší nárůst ve znalostech z prostudované literatury a jiných zdrojů mi byl dopřán v oblasti regionálního rozvoje. Za pomoci všech dostupných informací, vlastních schopností a velké pomoci právě místní akční skupiny, jsem sestavil koncepci atlasu mikroregionu Třeboňsko, který jak doufám, bude přínosem nejen pro budoucí regionální rozvoj, ale i širokou škálu místních čtenářů.

Hlavním cílem práce bylo sestavení koncepce regionálního atlasu, který poukáže na problematiku vybraného území a následným vytvořením několika ukázkových listů, pro lepší představu. Pro úspěšné sestavení této koncepce bylo nutné zpracovat podrobnou charakteristiku třeboňského mikroregionu. Aby byla tato charakteristika kvalitní a maximálně posloužila pro účely atlasu, bylo nutné shromáždit data, prostudovat regionální literaturu a navázat kontakt s místními organizacemi, které se určitým způsobem podílejí na rozvoji Třeboňska. Analýza vybraných atlasových děl a prostudování odborné literatury, zabývající se atlasovou tvorbou, mi dopomohla k tomu, abych se vyvaroval často opakovaným kartografickým chybám při vytváření podobných atlasů.

Při samotném zpracovávání jednotlivých tematických celků jsem se snažil vybírat jen zajímavé a pro Třeboňský rozvoj přínosné podklady. Vše podléhalo zásadám uváděných v publikaci V. Voženílka (2001), zejména zásadě jednoduchosti a přehlednosti. Ukázkové mapové listy jsem vytvářel pomocí znalostí načerpaných z odborných publikací, zabývajících se tvorbou v GIS, a dovedností nabitých při studiu.

Výsledný atlas by měl jednak nelézt využití při rozvoji třeboňského regionu místními rozvojovými organizacemi a samosprávami, a jednak jako publikace plná zajímavostí pro místní obyvatele. Dle mého názoru jsou regionální atlasy a všeobecně mapy prostředníkem mezi atraktivním objevováním vlastního okolí a představením problémů, které je nutno řešit.

Zdroje informací

Seznam odborné literatury

CULEK, M. (1995): Biogeografické členění České republiky. 1. díl, ENIGMA, s. r. o., Praha, 347 s.

ČAPEK, R., MIKŠOVSKÝ, M., MUCHA, L. (1992): Geografická kartografie, 1. vydání, Vysokoškolská učebnice, SPN Praha, 372 s.

KROUPOVÁ, V., SUCHÝ, K. (1992): Principy zemědělské činnosti v podmínkách zvýšené ochrany přírody. 1. vydání, Scientific-Pedagogical Publishing, České Budějovice, 87 s.

MIŠTĚRA, L. (1985): Geografie ČSSR. Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 388 s.

MIŠTĚRA, L. (1984): Geografie krajů ČSSR. Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 339 s.

MIKULÍK, O., VOŽENÍLEK, V., A VAISHAR, A. (2008): Studium rozvoje regionu založené na vizualizaci geoinformačních databází. 1. vyd., Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 182 s.

VOŽENÍLEK, V. (2001): Aplikovaná kartografie I. – tematické mapy. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 187 s.

VOŽENÍLEK, V. (1998): Geografické informační systémy I. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 168 s.

Seznam regionální literatury

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR (2003): Chráněná krajinná území ČR – Českobudějovicko – CHKO Třeboňsko. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Brno, 68 s.

DYKYJOVÁ, D. (2000): Třeboňsko: Příroda a člověk v krajině pětileté růže. Nakladatelství Carpio, Třeboň, 111 s.

KOLEKTIV AUTORŮ (2001): Turistický lexikon A-Z Čechy, Morava, Slezsko. 1. vydání, Olympia, Praha, 1088 s.

MAS TŘEBOŇSKO (2014): Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Třeboňsko pro období 2014 – 2020. Místní akční skupina Třeboňsko o.p.s., Třeboň, 134 s.

PSÍKOVÁ, J., (2003): Takové byly a jsou třeboňské lázně. Bertiny lázně Třeboň s. r. o., Třeboň, 130 s.

Seznam internetových zdrojů

^[1] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Vybrané ukazatele - ORP Třeboň [online]. Český statistický úřad, Praha [cit. 20. 2. 2015]. Dostupné z WWW:

[http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/vybrane_ukazatele_orp_trebon/\\$File/3114_1.xlsx](http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/vybrane_ukazatele_orp_trebon/$File/3114_1.xlsx)

^[2] AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR: Charakteristika oblasti – Geologie [online]. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha [cit. 20. 2. 2015]. Dostupné z WWW:

<http://trebonsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/geologie/>

^[3] AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR: Charakteristika oblasti – Geomorfologie [online]. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha [cit. 20. 2. 2015]. Dostupné z WWW:

<http://trebonsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/geomorfologie/>

^[4] AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR: Charakteristika oblasti – Klimatické poměry [online]. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha [cit. 20. 2. 2015]. Dostupné z WWW:

<http://trebonsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/klimaticke-pomery/>

^[5] VÚV TGM: Charakteristiky toků a povodí ČR [online]. Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.Masaryka, Praha [cit. 20. 2. 2015]. Dostupné z WWW:

<http://www.dibavod.cz/index.php?id=24&PHPSESSID=a8ee6db5fafbea8f9fb15e90c6677b16>

^[6] AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR: Charakteristika oblasti – Pedologie [online]. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha [cit. 20. 2. 2015]. Dostupné z WWW:

<http://trebonsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/pedologie/>

^[7] AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR: Charakteristika oblasti – Flóra [online]. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha [cit. 20. 2. 2015]. Dostupné z WWW:

<http://trebonsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/flora/>

^[8] MAS TŘEBOŇSKO: Strategický plán LEADER 2007 - 2013 [online]. BESI, a. s., Lišov [cit. 20. 2. 2015]. Dostupné z WWW: http://www.mas-trebonsko.cz/files/sp_leader.pdf

- ^[9] TŘEBOŇSKO.CZ: Historie Třeboňska [online]. Destinace Třeboňsko o.p.s.. Třeboň [cit. 13. 3. 2015]. Dostupné z WWW: <http://www.trebonsko.cz/historie-trebonska>
- ^[10] JIHOČESKÝ KRAJ (2009): Strategický Územní studie TŘEBOŇSKO NOVOHRADSKO [online]. Projektový ateliér AD s.r.o, České Budějovice [cit. 24. 3. 2016]. Dostupné z WWW: http://geoportal.kraj-jihocesky.gov.cz/gs/data/uploads/up_studie/us_trebonsko_novohradsko/01_analyticka_cast_tnh.pdf
- ^[11] MĚSTO TŘEBOŇ (2013): Třeboň lokalita vhodná pro život [online]. Cassia Development & Consulting, s.r.o. [cit. 24. 3. 2015]. Dostupné z WWW: http://www.mesto-trebon.cz/uploads/_mesto/ostatni/Trebon_lokalita.pdf
- ^[12] ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR: Intenzita silniční dopravy [online]. Ředitelství silnic a dálnic ČR, Praha [cit. 27. 2. 2015]. Dostupné z WWW: <http://www.rsd.cz/Silnicni-a-dalnicni-sit/Intenzita-dopravy>
- ^[13] ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR: Silnice I. tříd [online]. Ředitelství silnic a dálnic ČR, Praha [cit. 27. 2. 2015]. Dostupné z WWW: <http://www.rsd.cz/doc/Silnicni-a-dalnicni-sit/Silnice/silnice-itrid>
- ^[14] ŽELPAGE: Železniční tratě ČR [online]. ŽelPage, o. s., Beroun [cit. 27. 2. 2015]. Dostupné z WWW: <http://www.zelpage.cz/trate/ceska-republika/trat-226>
- ^[15] LODNÍ DOPRAVA: Lodní doprava Třeboň [online]. Českobudějovická plavební, a. s., České Budějovice [cit. 9. 3. 2015]. Dostupné z WWW: http://www.lodnidoprava.info/vyhliDKova-plavba-lodi-po-rybnice-svet-trebon_4.html
- ^[16] TŘEBOŇSKO.CZ: Cyklotrans [online]. Destinace Třeboňsko o.p.s.. Třeboň [cit. 9. 3. 2015]. Dostupné z WWW: <http://www.trebonsko.cz/cyklotrans>
- ^[17] MĚSTO TŘEBOŇ: Strategický plán rozvoje města Třeboně 2008-2020 – Příloha č. 2 – Socioekonomický profil města [online]. Město Třeboň. Třeboň [cit. 13. 3. 2015]. Dostupné z WWW: http://www.mesto-trebon.cz/uploads/files/stav_trebon/Socioekonomicky%20profil%20mesta.pdf
- ^[18] TŘEBOŇSKO.CZ: Turistika na Třeboňsku [online]. Destinace Třeboňsko o.p.s.. Třeboň [cit. 13. 3. 2015]. Dostupné z WWW: <http://www.trebonsko.cz/turistika-na-trebonsku>

Seznam příloh

Tab. 1: SWOT analýza Třeboňska - část 1: Silné a slabé stránky

Tab. 2: SWOT analýza Třeboňska - část 2: Příležitosti a hrozby

Obr. 1: Barevná paleta tematických celků

Obr. 2: Šablona atlasu

Mapový list – Administrativní členění

Mapový list – Dopravní dostupnost

Mapový list – Obecně zeměpisná mapa

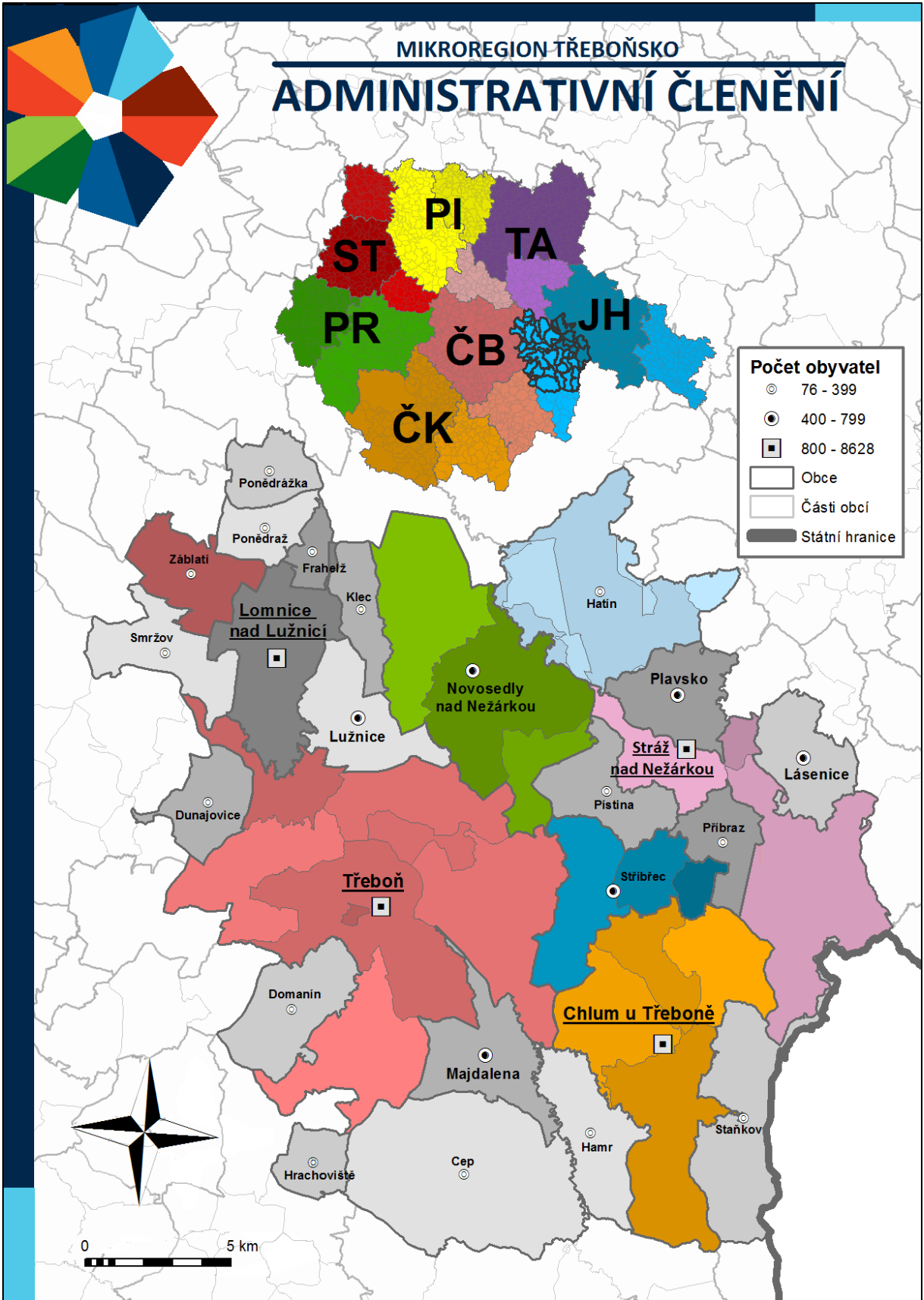
Mapový list – Ochrana přírody

Mapový list – Trh práce

Mapový list – Věková struktura

Mapový list – Cestovní ruch

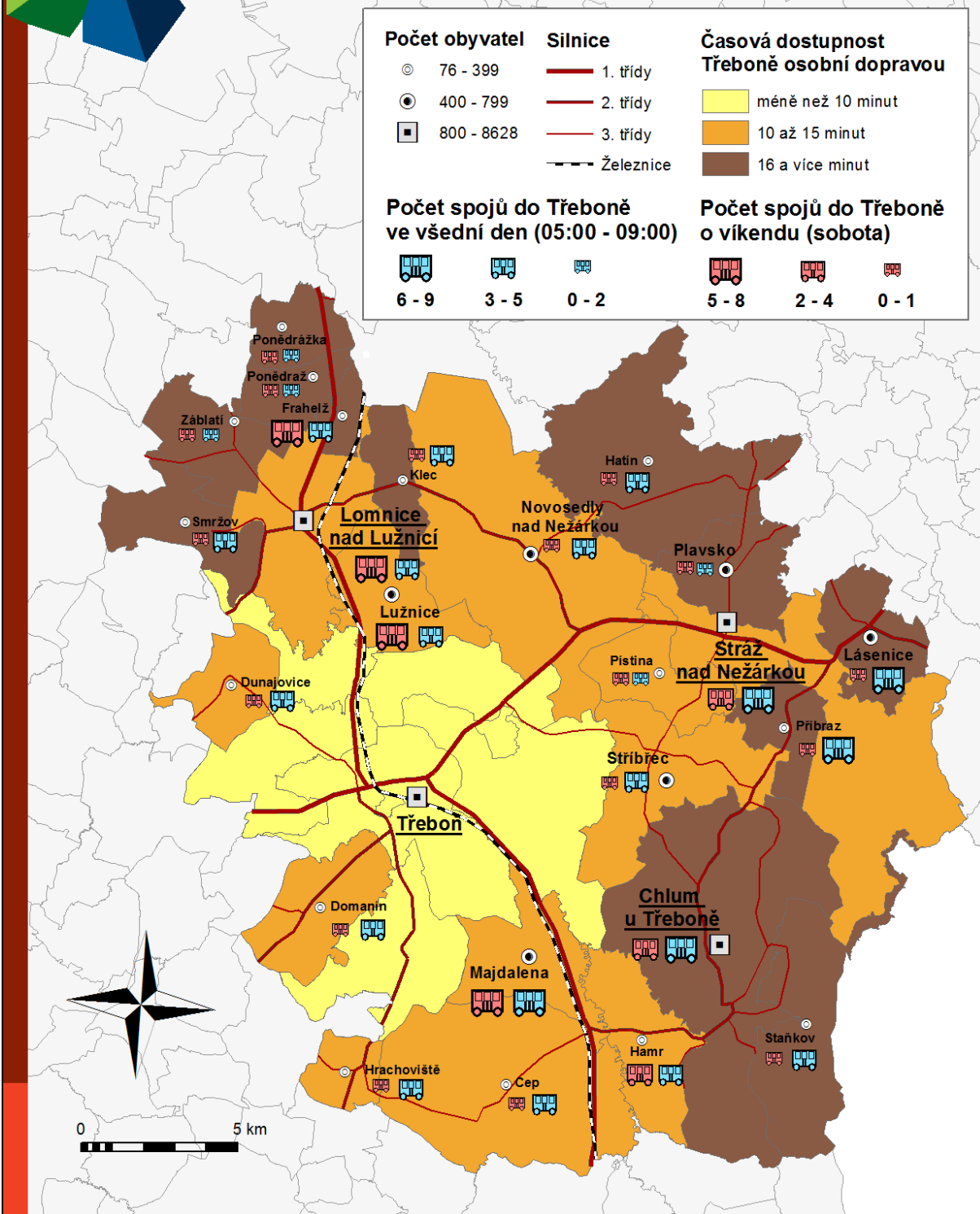
MIKROREGION TŘEBOŇSKO

DOPRAVNÍ DOSTUPNOST

Počet obyvatel	Silnice	Časová dostupnost Třeboně osobní dopravou
○ 76 - 399	— 1. třídy	☐ méně než 10 minut
● 400 - 799	— 2. třídy	☐ 10 až 15 minut
■ 800 - 8628	— 3. třídy	☐ 16 a více minut
	— Železnice	

Počet spojů do Třeboně ve všední den (05:00 - 09:00)			Počet spojů do Třeboně o víkendu (sobota)		
☐ 6 - 9	☐ 3 - 5	☐ 0 - 2	☐ 5 - 8	☐ 2 - 4	☐ 0 - 1

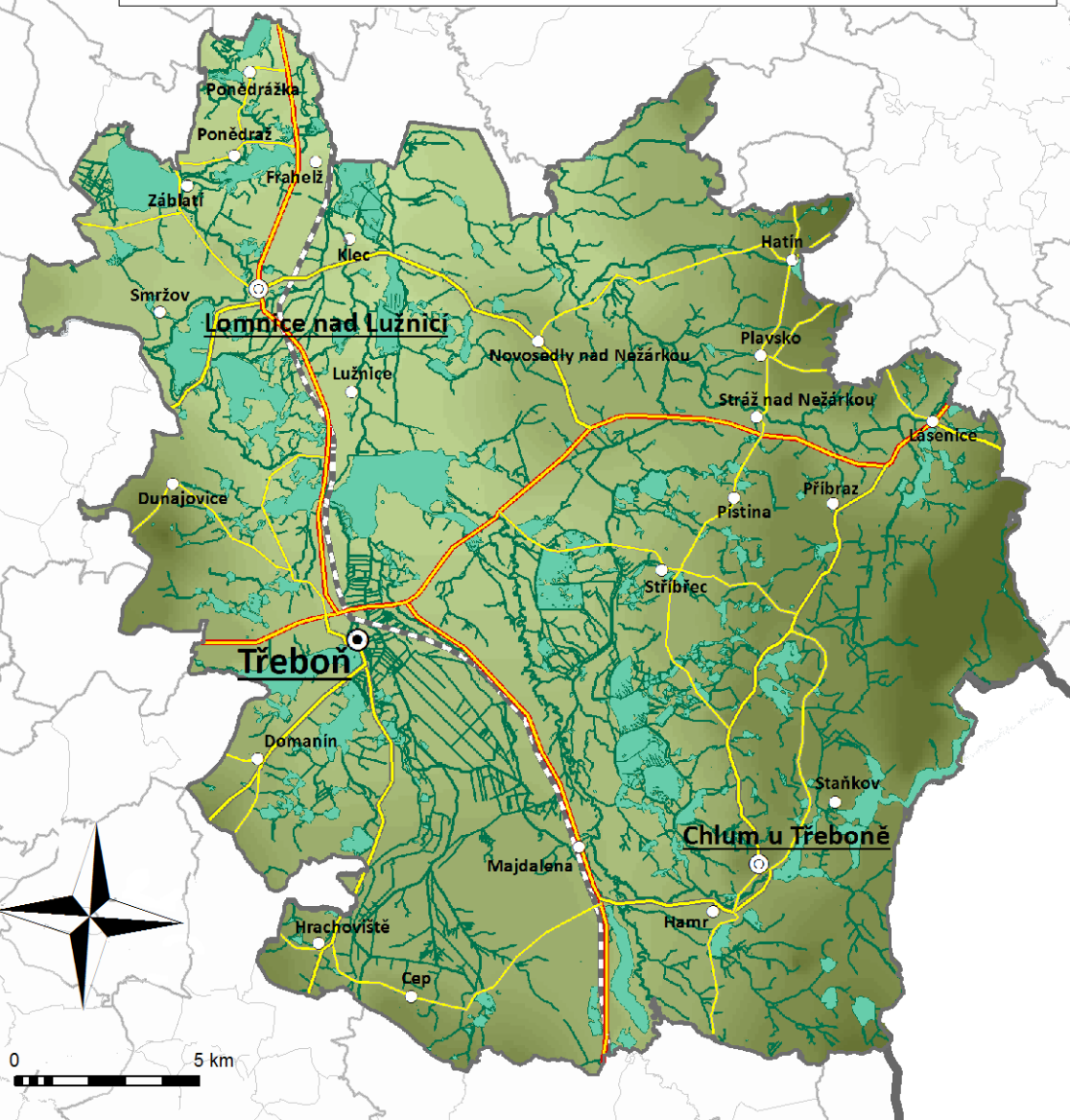
MIKROREGION TŘEBOŇSKO

OBCNĚ ZEMĚPISNÁ MAPA

Obce s počtem obyvatel

● 2500 a více   ⊙ 1000 až 2499   ○ 999 a méně

— Silnice 1. třídy   — Silnice 2. třídy   — Silnice 3. třídy   - - - Železnice
■ Vodní plochy   — Vodní toky

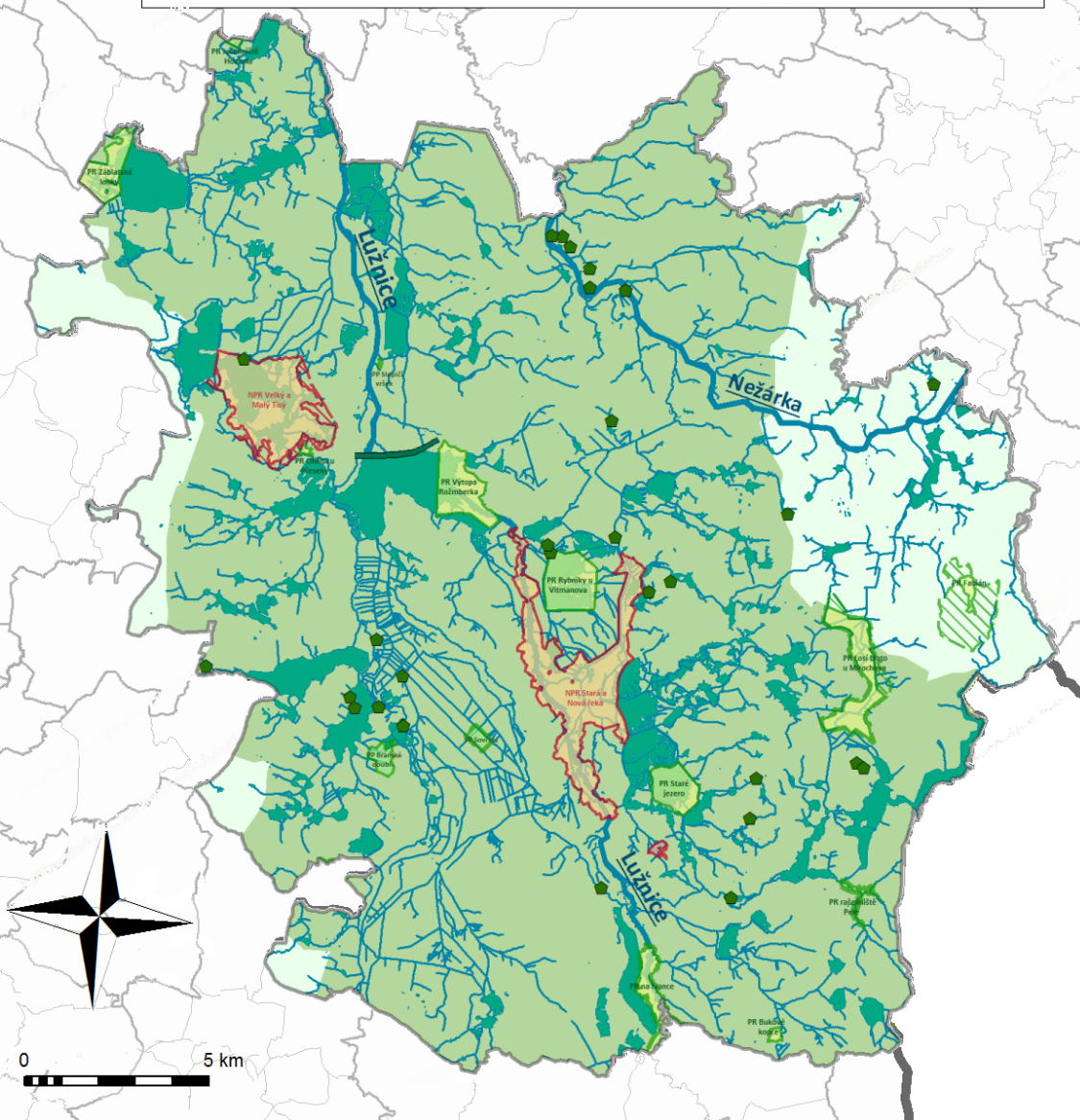

MIKROREGION TŘEBOŇSKO

OCHRANA PŘÍRODY

	Vodní plochy		Vodní toky		CHKO Třeboňsko		Mikroregion Třeboňsko
	Jednotlivý památný strom		Alej památných stromů		Národní přírodní památka (NPP)		
	Ochranné pásmo NPP		Národní přírodní rezervace (NPR)		Ochranné pásmo NPR		
	Přírodní rezervace (PR)		Ochranné pásmo PR		Přírodní památka (PP)		
	Ochranné pásmo PP						

MIKROREGION TŘEBOŇSKO

TRH PRÁCE

Obce s počtem obyvatel

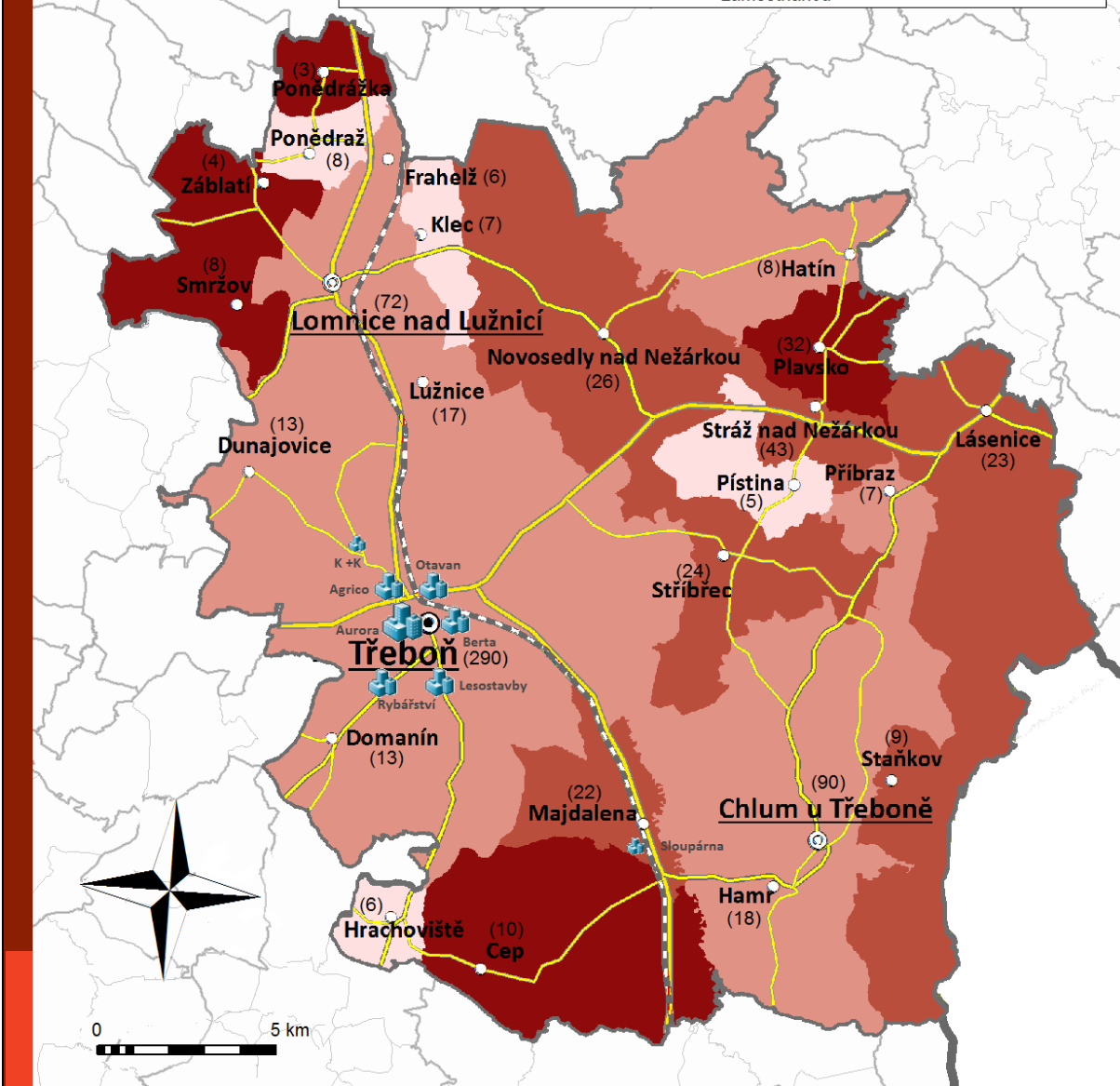
2500 a více
  1000 až 2499
  999 a méně
 (137) počet uchazečů

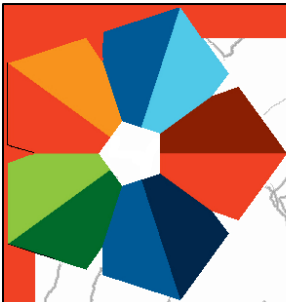
Silnice 1. třídy
 Silnice 2. třídy
 Silnice 3. třídy
 Železnice

Míra nezam. k 31. 4. 2015 v %   Nejvýznamější zaměstnavatelé

2,00 a méně
 2,01 - 4,20
 4,21 - 5,70
 5,71 a více

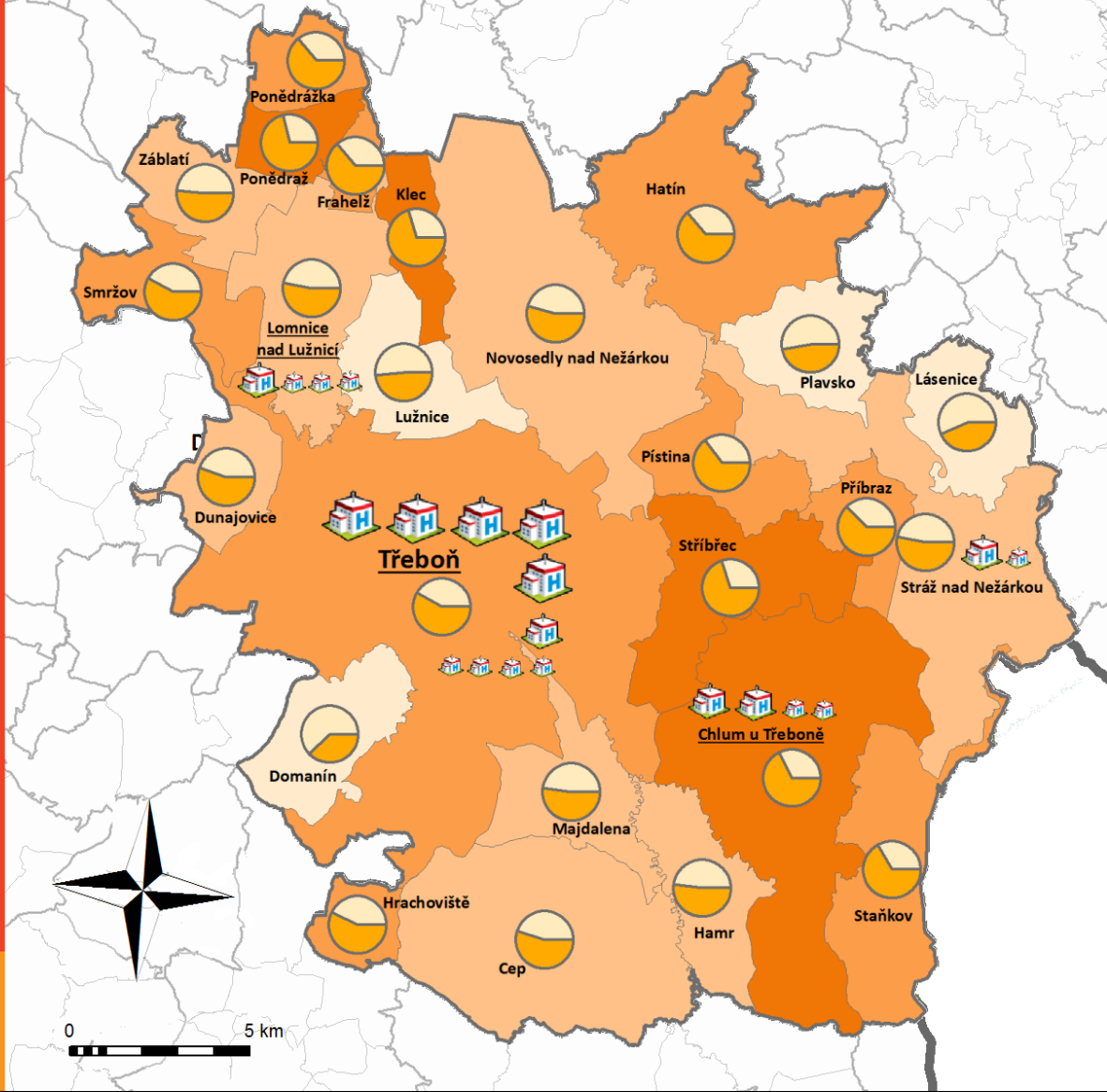
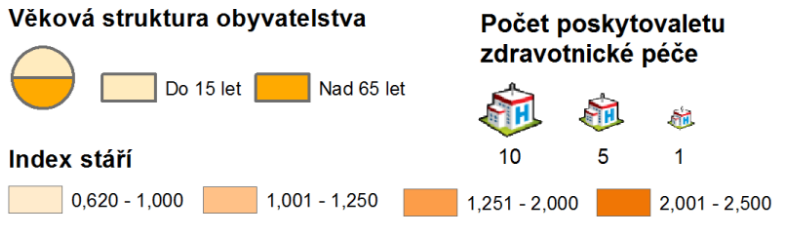
250 - 499 zaměstnanců
 100 - 249 zaměstnanců
 50 - 99 zaměstnanců

MIKROREGION TŘEBOŇSKO

VĚKOVÁ STRUKTURA

MIKROREGION TŘEBOŇSKO

CESTOVNÍ RUCH

